

|| ಓಂ ಓಂ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ || ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸಾಯ ನಮಃ ||
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನ ವೇದವ್ಯಾಸ ವಿರಚಿತ

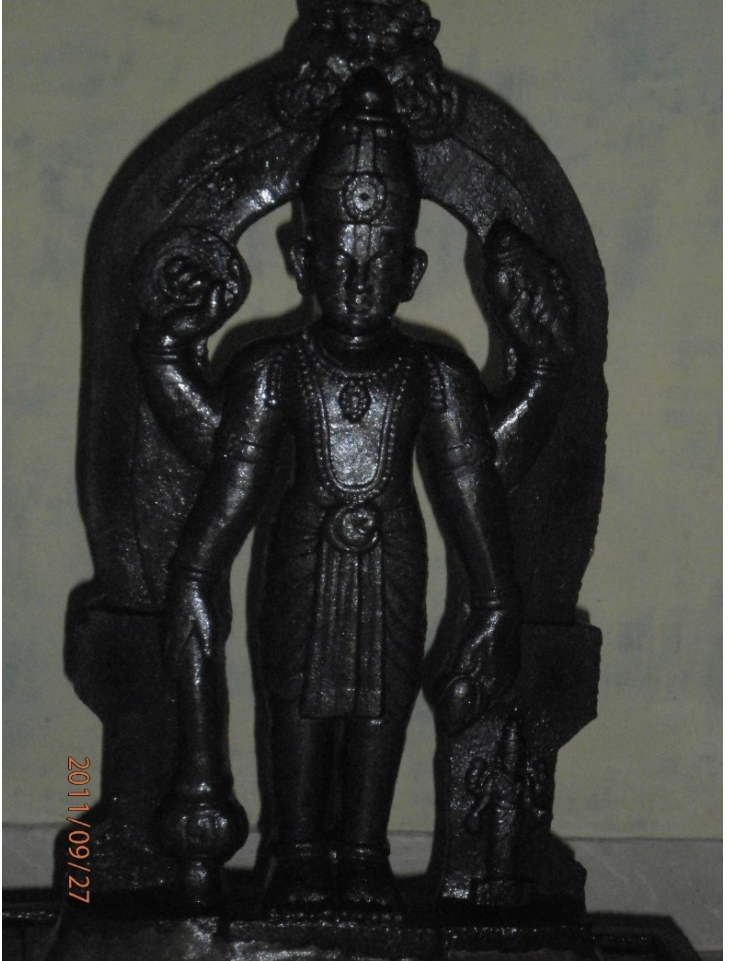
ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತ

ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ ಪರ್ವ

ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸರಳ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ

ಬನದಕೊಪ್ಪದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ದೇವರು

ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾರದವಾಕ್ಯ

ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಕಂಡು ಸಿಟ್ಟಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೊಡನೆ
ನಾರದನ ಸಂವಾದ (೧-೨೬).

18001001 ಜನಮೇಜಯ ಉವಾಚ|

18001001a ಸ್ವರ್ಗಂ ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಮಮ ಪೂರ್ವ ಪಿತಾಮಹಾಃ|

18001001c ಪಾಂಡವಾ ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರಾಶ್ಚ ಕಾನಿ ಸ್ಥಾನಾನಿ ಭೇಜಿರೇ||

ಜನಮೇಜಯನು ಹೇಳಿದನು: “ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪಿ ನನ್ನ
ಪೂರ್ವ ಪಿತಾಮಹ ಪಾಂಡವರು ಮತ್ತು ಧಾರ್ತರಾಷ್ಟ್ರರು ಯಾವ
ಯಾವ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದರು?

18001002a ಏತದಿಚ್ಛಾ ಮ್ಯಹಂ ಶ್ರೋತುಂ ಸರ್ವ ವಿಚ್ಛಾಸಿ ಮೇ ಮತಃ|

18001002c ಮಹರ್ಷಿಣಾಭ್ಯನುಜ್ಞಾತೋ ವ್ಯಾಸೇನಾ ದ್ಭುತಕರ್ಮಣಾ||

ಇದನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದ್ಭುತಕರ್ಮಿ ವ್ಯಾಸ ಮಹರ್ಷಿಯ
ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ನೀನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೀಯೆ ಎಂದು
ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.”

18001003 ವೈಶಂಪಾಯನ ಉವಾಚ|

18001003a ಸ್ವರ್ಗಂ ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತವ ಪೂರ್ವ ಪಿತಾಮಹಾಃ|

18001003c ಯುಧಿಷ್ಠಿರಪ್ರಭೃತಯೋ ಯದಕುರ್ವತ ತಚ್ಚಕ್ಷುಣ||

ವೈಶಂಪಾಯನನು ಹೇಳಿದನು: “ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪಿ ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವ ಪಿತಾಮಹ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೇ ಮೊದಲಾದವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳು.

18001004a ಸ್ವರ್ಗಂ ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಧರ್ಮರಾಜೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ|

18001004c ದುರ್ಯೋಧನಂ ಶ್ರಿಯಾ ಜುಷ್ಟಂ ದದರ್ಶಾಸೀನಮಾಸನೇ||

18001005a ಭ್ರಾಜಮಾನಮಿವಾದಿತ್ಯಂ ವೀರಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾ ಭಿಸಂವೃತಮ್|

18001005c ದೇವೈರ್ಭ್ರಾಜಿಷ್ಣುಭಿಃ ಸಾಧ್ವೈಃ ಸಹಿತಂ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಭಿಃ||

ಧರ್ಮರಾಜ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ತ್ರಿವಿಷ್ಟಪ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ತಲುಪಿ ಅಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನು ರಾಜಕಳೆಯಿಂದ, ಆದಿತ್ಯನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ ವೀರನ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ, ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ ಸಾಧ್ಯರು ಮತ್ತು ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದನು.

18001006a ತತೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದುರ್ಯೋಧನಮಮರ್ಷಿತಃ|

18001006c ಸಹಸಾ ಸಂನಿವೃತ್ತೋಽಭೂಚ್ಚ ಯಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಯೋಧನೇ||

18001007a ಬ್ರುವನ್ನುಚ್ಚೈರ್ವ ಚಸ್ತಾನ್ವೈ ನಾಹಂ ದುರ್ಯೋಧನೇನ ವೈ|

18001007c ಸಹಿತಃ ಕಾಮಯೇ ಲೋಕಾಽಲ್ಲಭ್ಧೇನಾದೀರ್ಘದರ್ಶಿನಾ||

18001008a ಯತ್ಕೃತೇ ಪೃಥಿವೀ ಸರ್ವಾ ಸುಹೃದೋ ಬಾಂಧವಾಸ್ತಥಾ|

18001008c ಹತಾಸ್ಮಾಭಿಃ ಪ್ರಸಹ್ಯಾಜೌ ಕ್ಲಿಷ್ಟೈಃ ಪೂರ್ವಂ ಮಹಾವನೇ||

18001009a ದ್ರೌಪದೀ ಚ ಸಭಾಮಧ್ಯೇ ಪಾಂಚಾಲೀ ಧರ್ಮಚಾರಿಣೀ|

18001009c ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಾನವದ್ಯಾಂಗೀ ಪತ್ನೀ ನೋ ಗುರುಸಂನಿಧೌ||

ಅಲ್ಲಿ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೇ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಸುಯೋಧನನು ಕಂಡೊಡನೆಯೇ ತಿರುಗಿ ಜೋರಾದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದನು: “ನಾನು ದುರ್ಯೋಧನನೊಂದಿಗೆ ಈ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದಾಲೋಚನೆಯಿಲ್ಲದ ಈ ಲುಬ್ಧನು ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಸರ್ವ ಸುಹೃದಯರೂ ಬಾಂಧವರೂ ನಮ್ಮಿಂದ ಹಿಂಸೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಹತರಾದರು. ಇವನಿಂದಾಗಿಯೇ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಮಹಾವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದೆವು. ಇವನಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸುಂದರ ಪತ್ನಿ ಧರ್ಮಚಾರಿಣೀ ಪಾಂಚಾಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯೂ ಕೂಡ ಸಭಾಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುರುಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೀಡಾದಳು.

18001010a ಸ್ವಸ್ತಿ ದೇವಾ ನ ಮೇ ಕಾಮಃ ಸುಯೋಧನಮುದೀಕ್ಷಿತುಮ್|

18001010c ತತ್ರಾಹಂ ಗಂತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಯತ್ರ ತೇ ಭ್ರಾತರೋ ಮಮ||

ದೇವತೆಗಳೇ! ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ! ನಾನು ಸುಯೋಧನನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸಹೋದರರಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.”

18001011a ಮೈವಮಿತ್ಯಬ್ರವೀತ್ತಂ ತು ನಾರದಃ ಪ್ರಹಸನ್ನಿವ|

18001011c ಸ್ವರ್ಗೇ ನಿವಾಸೋ ರಾಜೇಂದ್ರ ವಿರುದ್ಧಂ ಚಾಪಿ ನಶ್ಯತಿ||

“ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಡ!” ಎಂದು ನಾರದನು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದನು.

“ರಾಜೇಂದ್ರ! ಈಗ ನಿನ್ನ ನಿವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಈ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ
ವಿರುದ್ಧವು ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

18001012a ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮಹಾಬಾಹೋ ಮೈವಂ ವೋಚಃ ಕಥಂ ಚನ|

18001012c ದುರ್ಯೋಧನಂ ಪ್ರತಿ ನೃಪಂ ಶೃಣು ಚೇದಂ ವಚೋ ಮಮ||

ಮಹಾಬಾಹೋ! ಯುಧಿಷ್ಠಿರ! ನೀನು ದುರ್ಯೋಧನನ ಕುರಿತು
ಅಂಥಹ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬಾರದು. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳು.

18001013a ಏಷ ದುರ್ಯೋಧನೋ ರಾಜಾ ಪೂಜ್ಯತೇ ತ್ರಿದಶೈಃ ಸಹ|

18001013c ಸದ್ಭಿಶ್ಚ ರಾಜಪ್ರವರೈರ್ಯ ಇಮೇ ಸ್ವರ್ಗವಾಸಿನಃ||

ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಾ ದುರ್ಯೋಧನನು ತ್ರಿದಶರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವರ್ಗವಾಸೀ
ಇತರ ಸಾಧು ರಾಜಪ್ರವರರೊಂದಿಗೆ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ.

18001014a ವೀರಲೋಕಗತಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋ ಯುದ್ಧೇ ಹುತ್ವಾತ್ಮನಸ್ತನುಮ್|

18001014c ಯೂಯಂ ಸರ್ವೇ ಸುರಸಮಾ ಯೇನ ಯುದ್ಧೇ ಸಮಾಸಿತಾಃ||

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಆಹುತಿಯನ್ನಾಗಿತ್ತು ಅವನು
ವೀರಲೋಕಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ
ಸಮಾಹಿತರಾಗಿದ್ದ ಎಲ್ಲರೂ ಸುರಸಮರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

18001015a ಸ ಏಷ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮೇಣ ಸ್ಥಾನಮೇತದವಾಪ್ತವಾನ್|

18001015c ಭಯೇ ಮಹತಿ ಯೋಽಭೀತೋ ಬಭೂವ ಪೃಥಿವೀಪತಿಃ||

ಮಹಾಭಯವೊದಗಿದಾಗಲೂ ನಿರ್ಭಯನಾಗಿ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮವನ್ನು

ಪಾಲಿಸಿದ ಆ ಪೃಥಿವೀಪತಿಯು ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ.

18001016a ನ ತನ್ಮನಸಿ ಕರ್ತವ್ಯಂ ಪುತ್ರ ಯದ್ಧ್ಯು ತಕಾರಿತಮ್|

18001016c ದ್ರೌಪದ್ಯಾಶ್ಚ ಪರಿಕ್ಷೇಶಂ ನ ಚಿಂತಯತುಮರ್ಹಸಿ||

18001017a ಯೇ ಚಾನ್ಯೇಽಪಿ ಪರಿಕ್ಷೇಶಾ ಯುಷ್ಮಾಕಂ ದ್ಯೂತಕಾರಿತಾಃ|

18001017c ಸಂಗ್ರಾಮೇಷ್ಟಥ ವಾನ್ಯತ್ರ ನ ತಾನ್ಸಂಸ್ಮರ್ತುಮರ್ಹಸಿ||

ಮಗನೇ! ದ್ಯೂತದಿಂದುಂಟಾದವುಗಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ದ್ರೌಪದಿಗುಂಟಾದ ಪರಿಕ್ಷೇಶಗಳ ಕುರಿತೂ ನೀನು ಚಿಂತಿಸಬಾರದು. ದ್ಯೂತದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಪರಿಕ್ಷೇಶಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀನು ಮರೆತುಬಿಡಬೇಕು.

18001018a ಸಮಾಗಚ್ಛ ಯಥಾನ್ಯಾಯಂ ರಾಜ್ಞಾ ದುರ್ಯೋಧನೇನ ವೈ|

18001018c ಸ್ವರ್ಗೋಽಯಂ ನೇಹ ವೈರಾಣಿ ಭವಂತಿ ಮನುಜಾಧಿಪ||

ಮನುಜಾಧಿಪ! ಯಥಾನ್ಯಾಯವಾಗಿ ರಾಜಾ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡು. ಇದು ಸ್ವರ್ಗ; ಇಲ್ಲಿ ವೈರಿಗಳ್ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ.”

18001019a ನಾರದೇನೈವಮುಕ್ತಸ್ತು ಕುರುರಾಜೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ|

18001019c ಭ್ರಾತೃನ್ವಪ್ರಚ್ಛ ಮೇಧಾವೀ ವಾಕ್ಯಮೇತದುವಾಚ ಹ||

ನಾರದನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ಮೇಧಾವೀ ಕುರುರಾಜ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ತನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾ ಇಂತೆಂದನು:

18001020a ಯದಿ ದುರ್ಯೋಧನಸ್ತ್ವಿತೇ ವೀರಲೋಕಾಃ ಸನಾತನಾಃ|

18001020c ಅಧರ್ಮಜ್ಞಸ್ಯ ಪಾಪಸ್ಯ ಪೃಥಿವೀಸುಹೃದದ್ರುಹಃ||

18001021a ಯತ್ಕೃತೇ ಪೃಥಿವೀ ನಷ್ಟಾ ಸಹಯಾ ಸರಥದ್ವಿಪಾ|

18001021c ವಯಂ ಚ ಮನ್ಯುನಾ ದಗ್ಧಾ ವೈರಂ ಪ್ರತಿಚಿಕೀರ್ಷವಃ||

18001022a ಯೇ ತೇ ವೀರಾ ಮಹಾತ್ಮಾನೋ ಭ್ರಾತರೋ ಮೇ ಮಹಾವ್ರತಾಃ|

18001022c ಸತ್ಯಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಲೋಕಸ್ಯ ಶೂರಾ ವೈ ಸತ್ಯವಾದಿನಃ||

“ಯಾರ ಕೃತ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ರಾಜರೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಆನೆ-
ರಥಗಳೊಂದಿಗೆ ನಷ್ಟರಾಗಿ ಹೋದರೋ ಮತ್ತು ನಾವು ವೈರ-
ಸೇಡುಗಳ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಸುಡುತ್ತಿದ್ದವೋ ಆ ಅಧರ್ಮಿ, ಪಾಪಿ ಮತ್ತು
ತನ್ನ ಸುಹೃದಯರನ್ನು ನೋಯಿಸಿದ ದುರ್ಯೋಧನನೇ ಸನಾತನ
ವೀರಲೋಕಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆಂದರೆ ವೀರ-ಮಹಾತ್ಮ-ಮಹಾವ್ರತ-
ಸತ್ಯಪ್ರತಿಜ್ಞ-ಸತ್ಯವಾದಿ-ಲೋಕಶೂರರಾದ ನನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರು
ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ?

18001023a ತೇಷಾಮಿದಾನೀಂ ಕೇ ಲೋಕಾ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತಾನಹಮ್|

18001023c ಕರ್ಣಂ ಚೈವ ಮಹಾತ್ಮಾನಂ ಕೌಂತೇಯಂ ಸತ್ಯಸಂಗರಮ್||

18001024a ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನಂ ಸಾತ್ಯಕಿಂ ಚ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನಸ್ಯ ಚಾತ್ಮಜಾನ್|

18001024c ಯೇ ಚ ಶಸ್ತ್ರೈರ್ವಧಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾಃ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮೇಣ ಪಾರ್ಥಿವಾಃ||

ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಲೋಕಗಳು ದೊರಕಿವೆ? ಅವುಗಳನ್ನು
ನೋಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮದಂತೆ ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು
ಪಡೆದ ಮಹಾತ್ಮ ಕೌಂತೇಯ ಸತ್ಯಸಂಗರ ಕರ್ಣ, ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ,

ಸಾತ್ಯಕಿ ಮತ್ತು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

18001025a ಕ್ಷ ನು ತೇ ಪಾರ್ಥಿವಾ ಬ್ರಹ್ಮನ್ನೈತಾನ್ಪಶ್ಯಾಮಿ ನಾರದ|

18001025c ವಿರಾಟದ್ರುಪದೌ ಚೈವ ಧೃಷ್ಟಕೇತುಮುಖಾಂಶ್ಚ ತಾನ್||

18001026a ಶಿಖಿಂಡಿನಂ ಚ ಪಾಂಚಾಲ್ಯಂ ದ್ರೌಪದೇಯಾಂಶ್ಚ ಸರ್ವಶಃ|

18001026c ಅಭಿಮನ್ಯುಂ ಚ ದುರ್ಧರ್ಷಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ನಾರದ||

ಬ್ರಹ್ಮನೋ! ನಾರದ! ಅವರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ!
ನಾರದ! ವಿರಾಟ, ದ್ರುಪದ, ಧೃಷ್ಟಕೇತು, ಪಾಂಚಲ್ಯ ಶಿಖಿಂಡಿ, ಎಲ್ಲ
ದ್ರೌಪದೇಯರು, ಮತ್ತು ದುರ್ಧರ್ಷ ಅಭಿಮನ್ಯು ಇವರನ್ನು ನೋಡಲು
ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.”

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವಣಿ ಸ್ವರ್ಗೇ
ನಾರದಯುಧಿಷ್ಠಿರಸಂವಾದೇ ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

ಇದು ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗೇ
ನಾರದಯುಧಿಷ್ಠಿರಸಂವಾದ ಎನ್ನುವ ಮೊದಲನೇ ಅಧ್ಯಾಯವು.

೨

ದೇವದೂತ ವಿಸರ್ಜನ

ಕರ್ಣ, ತಮ್ಮಂದಿರು ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದಿಯು ಇರುವಲ್ಲಿಗೆ ತಾನು
ಹೋಗಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಹೇಳಿದುದು (೧-೧೩).
ದೇವದೂತನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ನರಕಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದುದು

(೧೪-೨೯). ಅಲ್ಲಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಲು ಹೊರಟ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಕರ್ಣನೇ ಮೊದಲಾದ ತನ್ನ ಸಹೋದರರ ಮತ್ತು ಸುಹೃದಯರ ಆರ್ತ ಕೂಗುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದುದು (೩೦-೪೧). ವಿಸ್ಮಿತನಾಗಿ ತಾನು ನರಕದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಹೋದರ-ಸುಹೃದರೊಂದಿಗೇ ಇರುತ್ತೇನೆಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ದೇವದೂತನನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿದುದು (೪೨-೫೪).

18002001 ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಉವಾಚ|

18002001a ನೇಹ ಪಶ್ಯಾಮಿ ವಿಬುಧಾ ರಾಧೇಯಮಮಿತೌಜಸಮ್|

18002001c ಭ್ರಾತೌ ಚ ಮಹಾತ್ಮಾನೌ ಯುಧಾಮನ್ಯುತ್ತಮೌಜಸೌ||

ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಹೇಳಿದನು: “ವಿಬುಧರೇ! ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಅಮಿತೌಜಸ ರಾಧೇಯ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮ ಯುಧಾಮನ್ಯು-ಉತ್ತಮೌಜಸ ಸಹೋದರರನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ!

18002002a ಜುಹುವುರ್ಯೇ ಶರೀರಾಣಿ ರಣವಹ್ನೌ ಮಹಾರಥಾಃ|

18002002c ರಾಜಾನೋ ರಾಜಪುತ್ರಾಶ್ಚ ಯೇ ಮದರ್ಥೇ ಹತಾ ರಣೇ||

18002003a ಕ್ವ ತೇ ಮಹಾರಥಾಃ ಸರ್ವೇ ಶಾರ್ದೂಲಸಮವಿಕ್ರಮಾಃ|

18002003c ತೈರಪ್ಯಯಂ ಜಿತೋ ಲೋಕಃ ಕಚ್ಚಿತ್ಪುರುಷಸತ್ತಮೈಃ||

ನನಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ರಣವೆಂಬ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶರೀರಗಳನ್ನು ಆಹುತಿಯನ್ನಾಗಿತ್ತು ರಣದಲ್ಲಿ ಹತರಾದ, ವಿಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಶಾರ್ದೂಲಸಮರಾಗಿದ್ದ ಆ ಎಲ್ಲ ಮಹಾರಥ ರಾಜರು ಮತ್ತು ರಾಜಪುತ್ರರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ಆ ಪುರುಷಸತ್ತಮರೂ ಈ ಲೋಕವನ್ನು

ಗೆದ್ದಿರಬೇಕಲ್ಲವೇ?

18002004a ಯದಿ ಲೋಕಾನಿಮಾನ್ಯಾಪ್ತಾಸ್ತೇ ಚ ಸರ್ವೇ ಮಹಾರಥಾಃ|

18002004c ಸ್ಥಿತಂ ವಿತ್ತ ಹಿ ಮಾಂ ದೇವಾಃ ಸಹಿತಂ ತೈರ್ಮಹಾತ್ಮಭಿಃ||

ದೇವತೆಗಳೇ! ಒಂದುವೇಳೆ ಆ ಎಲ್ಲ ಮಹಾರಥರೂ ಈ ಲೋಕವನ್ನೇ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮರೊಂದಿಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ.

18002005a ಕಚ್ಚಿನ್ನ ತೈರವಾಪ್ತೋಽಯಂ ನೃಪೈರ್ಲೋಕೋಽಕ್ಷಯಃ ಶುಭಃ|

18002005c ನ ತೈರಹಂ ವಿನಾ ವತ್ಸ್ಯೇ ಜ್ಞಾತಿಭಿರ್ಭ್ರಾತೃಭಿಸ್ತಥಾ||

ಆದರೆ ಆ ನೃಪರು ಈ ಅಕ್ಷಯ ಶುಭ ಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದಾದರೆ ನನ್ನ ಬಂಧು-ಬಾಂಧವರಿಲ್ಲದ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಾಸಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

18002006a ಮಾತುರ್ಹಿ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ತದಾ ಸಲಿಲಕರ್ಮಣಿ|

18002006c ಕರ್ಣಸ್ಯ ಕ್ರಿಯತಾಂ ತೋಯಮಿತಿ ತಪ್ಯಾಮಿ ತೇನ ವೈ||

ತರ್ಪಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ “ಕರ್ಣನಿಗೂ ತರ್ಪಣವನ್ನು ಕೊಡು!” ಎಂಬ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಲಿಂದ ನಾನು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

18002007a ಇದಂ ಚ ಪರಿತಪ್ಯಾಮಿ ಪುನಃ ಪುನರಹಂ ಸುರಾಃ|

18002007c ಯನ್ಮಾತುಃ ಸದೃಶೌ ಪಾದೌ ತಸ್ಯಾಹಮಮಿತೌಜಸಃ||

18002008a ದೃಷ್ಟ್ವೈವ ತಂ ನಾನುಗತಃ ಕರ್ಣಂ ಪರಬಲಾರ್ದನಮ್||

18002008c ನ ಹ್ಯಸ್ಮಾನ್ಕರ್ಣಸಹಿತಾನ್ವಯೇಚ್ಚಕ್ರೋಽಪಿ ಸಂಯುಗೇ||

ಸುರರೇ! ಆ ಅಮಿತೌಜಸನ ಪಾದಗಳು ಮಾತೆಯ

ಪಾದಗಳಂತಿದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಕೂಡ ನಾನು ಆ ಪರಬಲಾರ್ದನ

ಕರ್ಣನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪುನಃ ಪುನಃ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕರ್ಣನು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶಕ್ರನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮನ್ನು

ಜಯಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ!

18002009a ತಮಹಂ ಯತ್ರತತ್ರಸ್ಥಂ ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸೂರ್ಯಜಮ್||

18002009c ಅವಿಜ್ಞಾತೋ ಮಯಾ ಯೋಽಸೌ ಘಾತಿತಃ ಸವ್ಯಸಾಚಿನಾ||

ಯಾರೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ ನಾನು ಸವ್ಯಸಾಚಿಯಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ ಆ

ಸೂರ್ಯಜನು ಎಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಅವನನ್ನು ನೋಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

18002010a ಭೀಮಂ ಚ ಭೀಮವಿಕ್ರಾಂತಂ ಪ್ರಾಣೇಭ್ಯೋಽಪಿ ಪ್ರಿಯಂ ಮಮ|

18002010c ಅರ್ಜುನಂ ಚೇಂದ್ರಸಂಕಾಶಂ ಯಮೌ ತೌ ಚ ಯಮೋಪಮೌ||

18002011a ದ್ರಷ್ಟುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ತಾಂ ಚಾಹಂ ಪಾಂಚಾಲೀಂ ಧರ್ಮಚಾರಿಣೀಮ್|

18002011c ನ ಚೇಹ ಸ್ಥಾತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಸತ್ಯಮೇತದ್ಭ್ರವೀಮಿ ವಃ||

ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಿಯನಾದ ಆ ಭೀಮವಿಕ್ರಾಂತ ಭೀಮನನ್ನು,

ಇಂದ್ರನಂತಿದ್ದ ಅರ್ಜುನನನ್ನೂ, ಯಮರಂತಿದ್ದ ಯಮಳರನ್ನೂ, ಮತ್ತು

ಧರ್ಮಚಾರಿಣೀ ಪಾಂಚಾಲಿಯನ್ನೂ ನೋಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು

ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ನಾನು ನಿಮಗೆ ಸತ್ಯವನ್ನೇ

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

18002012a ಕಿಂ ಮೇ ಭ್ರಾತೃವಿಹೀನಸ್ಯ ಸ್ವರ್ಗೇಣ ಸುರಸತ್ತಮಾಃ|

18002012c ಯತ್ರ ತೇ ಸ ಮಮ ಸ್ವರ್ಗೋ ನಾಯಂ ಸ್ವರ್ಗೋ ಮತೋ ಮಮ||

ಸುರಸತ್ತಮರೇ! ನಾನೇನು ಭ್ರಾತೃವಿಹೀನನಾಗಿದ್ದೇನೆಯೇ?

ಅವರಿರುವುದೇ ನನಗೆ ಸ್ವರ್ಗ; ಇದು ನನ್ನ ಸ್ವರ್ಗವೆಂದು

ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ!”

18002013 ದೇವಾ ಊಚುಃ|

18002013a ಯದಿ ವೈ ತತ್ರ ತೇ ಶ್ರದ್ಧಾ ಗಮ್ಯತಾಂ ಪುತ್ರ ಮಾಚಿರಮ್|

18002013c ಪ್ರಿಯೇ ಹಿ ತವ ವರ್ತಾಮೋ ದೇವರಾಜಸ್ಯ ಶಾಸನಾತ್||

ದೇವತೆಗಳು ಹೇಳಿದರು: “ಪುತ್ರ! ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹೋಗಲು ನಿನಗೆ

ಶ್ರದ್ಧೆಯಿದ್ದರೆ ಹೋಗು! ದೇವರಾಜನ ಶಾಸನದಂತೆ ನಾವು ನಿನಗೆ

ಪ್ರಿಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆ.”

18002014 ವೈಶಂಪಾಯನ ಉವಾಚ|

18002014a ಇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ತಂ ತತೋ ದೇವಾ ದೇವದೂತಮುಪಾದಿಶನ್|

18002014c ಯುಧಿಷ್ಠಿರಸ್ಯ ಸುಹೃದೋ ದರ್ಶಯೇತಿ ಪರಂತಪ||

ವೈಶಂಪಾಯನನು ಹೇಳಿದನು: “ಪರಂತಪ! ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ದೇವತೆಗಳು

“ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಅವನ ಸುಹೃದಯರನ್ನು ತೋರಿಸು!” ಎಂದು

ದೇವದೂತನಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನಿತ್ತರು.

18002015a ತತಃ ಕುಂತೀಸುತೋ ರಾಜಾ ದೇವದೂತಶ್ಚ ಜಗ್ಮತುಃ|

18002015c ಸಹಿತೌ ರಾಜಶಾರ್ದೂಲ ಯತ್ರ ತೇ ಪುರುಷರ್ಷಭಾಃ||

ರಾಜಶಾರ್ದೂಲ ! ಅನಂತರ ರಾಜಾ ಕುಂತೀಸುತನು ದೇವದೂತನೊಂದಿಗೆ ಆ ಪುರುಷರ್ಷಭರಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು.

18002016a ಅಗ್ರತೋ ದೇವದೂತಸ್ತು ಯಯೌ ರಾಜಾ ಚ ಪೃಷ್ಠತಃ|

18002016c ಪಂಥಾನಮಶುಭಂ ದುರ್ಗಂ ಸೇವಿತಂ ಪಾಪಕರ್ಮಭಿಃ||

ಪಾಪಕರ್ಮಿಗಳು ಹೋಗುವ ಆ ದುರ್ಗಮ ಅಶುಭ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ದೇವದೂತನೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ರಾಜ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೂ ಹೋದರು.

18002017a ತಮಸಾ ಸಂವೃತಂ ಘೋರಂ ಕೇಶಶೈವಲಶಾದ್ವಲಮ್|

18002017c ಯುಕ್ತಂ ಪಾಪಕೃತಾಂ ಗಂಧೈರ್ಮಾಂಸಶೋಣಿತಕರ್ದಮಮ್||

ಪಾಪಕೃತರಿಂದ ತುಂಬಿ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಘೋರ ಕತ್ತಲೆಯು ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಪಾಚಿ-ಕಳೆಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಕೂದಲುಗಳಿದ್ದವು; ಕೆಸರಿರುವಲ್ಲಿ ರಕ್ತ-ಮಾಂಸಗಳಿದ್ದವು.

18002018a ದಂಶೋತ್ಥಾನಂ ಸಂಘಿಲ್ಲಿಕಂ ಮಕ್ಷಿಕಾಮಶಕಾವೃತಮ್|

18002018c ಇತಶ್ಚೇತಶ್ಚ ಕುಣಪೈಃ ಸಮಂತಾತ್ಪರಿವಾರಿತಮ್||

ರೋಯ್ಯೆಂದು ಕಡಿಯಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನೋಣ-ಸೊಳ್ಳೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೀಟಗಳು ಎಲ್ಲಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಂದು ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದವು.

18002019a ಅಸ್ಥಿಕೇಶಸಮಾಕೀರ್ಣಂ ಕೃಮಿಕೀಟಸಮಾಕುಲಮ್|

18002019c ಜ್ವಲನೇನ ಪ್ರದೀಪ್ತೇನ ಸಮಂತಾತ್ಪರಿವೇಷ್ಟಿತಮ್||

ಎಲುಬು ಮತ್ತು ಕೂದಲುಗಳ ರಾಶಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕೃಮಿ-ಕೀಟಗಳು ತುಂಬಿಹೋಗಿದ್ದವು. ಉರಿಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಂಕಿಯು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬೇಲಿಯ ರೂಪದಂತೆ ಸುತ್ತುವರೆದಿತ್ತು.

18002020a ಅಯೋಮುಖೈಶ್ಚ ಕಾಕೋಲೈರ್ಗೃಹ್ಯೈಶ್ಚ ಸಮಭಿದ್ರುತಮ್|

18002020c ಸೂಚೀಮುಖೈಸ್ತಥಾ ಪ್ರೇತೈರ್ವಿಂಧ್ಯಶೈಲೋಪಮೈರ್ವೃತಮ್||

ಕಾಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಹದ್ದುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಹೋಗಿದ್ದವು. ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಉಕ್ಕಿನಂತಹ ಕೊಕ್ಕುಗಳಿದ್ದವು. ಕೆಲವೊಕ್ಕೆ ಸೂಜಿಯಂತಹ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಕೊಕ್ಕುಗಳಿದ್ದವು. ವಿಂದ್ಯಪರ್ವತದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೇತಗಳಿದ್ದವು.

18002021a ಮೇದೋರುಧಿರಯುಕ್ತೈಶ್ಚ ಚಿನ್ನಬಾಹೂರುಪಾಣಿಭಿಃ|

18002021c ನಿಕೃತ್ನೋದರಪಾದೈಶ್ಚ ತತ್ರ ತತ್ರ ಪ್ರವೇರಿತೈಃ||

ಕೊಬ್ಬು ಮತ್ತು ರಕ್ತಗಳಿಂದ ಲೇಪಿತ ತುಂಡಾದ ಬಾಹುಗಳು, ತೊಡೆಗಳು, ಕೈಗಳು, ಕತ್ತರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೊಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು.

18002022a ಸ ತತ್ಕುಣಪದುರ್ಗಂಧಮಶಿವಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಮ್|

18002022c ಜಗಾಮ ರಾಜಾ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಮಧ್ಯೇ ಬಹು ವಿಚಿಂತಯನ್||

ರೋಮಗಳನ್ನು ನಿಮಿರಿಸುವಂಥಹ ಕೀಟ-ದುರ್ಗಂಧಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ
ಆ ಅಮಂಗಳಕರ ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಧರ್ಮಾತ್ಮ ರಾಜನು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ
ಮುಂದುವರೆದನು.

18002023a ದದರ್ಶೋಷ್ಟೋದಕೈಃ ಪೂರ್ಣಾಂ ನದೀಂ ಚಾಪಿ ಸುದುರ್ಗಮಾಮ್|

18002023c ಅಸಿಪತ್ರವನಂ ಚೈವ ನಿಶಿತಕ್ಷುರಸಂವೃತಮ್||

ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಕುದಿಯುತ್ತಿರುವ ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ದಾಟಲಸಾಧ್ಯ
ನದಿಯನ್ನೂ, ತೀಕ್ಷ್ಣ ಖಡ್ಗಗಳಂತಿರುವ ಎಲೆಗಳುಳ್ಳ ವೃಕ್ಷಗಳ ವನವನ್ನೂ
ನೋಡಿದನು.

18002024a ಕರಂಭವಾಲುಕಾಸ್ತಪ್ತಾ ಆಯಸೀಶ್ಚ ಶಿಲಾಃ ಪೃಥಕ್|

18002024c ಲೋಹಕುಂಭೀಶ್ಚ ತೈಲಸ್ಯ ಕ್ವಾಥ್ಯಮಾನಾಃ ಸಮಂತತಃ||

18002025a ಕೂಟಶಾಲ್ಮಲಿಕಂ ಚಾಪಿ ದುಸ್ಪರ್ಶಂ ತೀಕ್ಷ್ಣಕಂಟಕಮ್|

18002025c ದದರ್ಶ ಚಾಪಿ ಕೌಂತೇಯೋ ಯಾತನಾಃ ಪಾಪಕರ್ಮಿಣಾಮ್||

ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಡುತ್ತಿರುವ ಮರಳುರಾಶಿಯನ್ನೂ, ಕಬ್ಬಿಣದ
ಬಂಡೆಗಳನ್ನೂ, ಕುದಿಯುತ್ತಿರುವ ಎಣ್ಣೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದ ಲೋಹದ
ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳನ್ನೂ, ಮುಟ್ಟಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಮುಳ್ಳುಗಳಿದ್ದ
ಶಾಲ್ಮಲಿವನವನ್ನೂ, ಪಾಪಕರ್ಮಿಗಳ ಯಾತನೆಯನ್ನೂ ಕೌಂತೇಯನು
ನೋಡಿದನು.

18002026a ಸ ತಂ ದುರ್ಗಂಧಮಾಲಕ್ಷ್ಯ ದೇವದೂತಮುವಾಚ ಹ|

18002026c ಕಿಯದಧ್ವಾನಮಸ್ಮಾ ಭಿರ್ಗಂತವ್ಯಮಿದಮೀದೃಶಮ್||

ಆ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ದೇವದೂತನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು: “ಈ ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಬೇಕು?”

18002027a ಕ್ವ ಚ ತೇ ಭ್ರಾತರೋ ಮಹ್ಯಂ ತನ್ಮ ಮಾಖ್ಯಾತುಮರ್ಹಸಿ|

18002027c ದೇಶೋಽಯಂ ಕಶ್ಚ ದೇವಾನಾಮೇತದಿಚ್ಛಾಮಿ ವೇದಿತುಮ್||

ನನ್ನ ಆ ಸಹೋದರರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ದೇವತೆಗಳ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ!”

18002028a ಸ ಸಂನಿವವೃತೇ ಶ್ರುತ್ವಾ ಧರ್ಮರಾಜಸ್ಯ ಭಾಷಿತಮ್|

18002028c ದೇವದೂತೋಽಬ್ರವೀಚ್ಛೈನಮೇತಾವದ್ಗಮನಂ ತವ||

ಧರ್ಮರಾಜನಾದಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದೇವದೂತನು ಹಿಂದೆ ತಿರುಗಿ ಹೇಳಿದನು: “ಇಲ್ಲಿಗೇ ನೀನು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದು!”

18002029a ನಿವರ್ತಿತವ್ಯಂ ಹಿ ಮಯಾ ತಥಾಸ್ಮ್ಯುಕ್ತೋ ದಿವೌಕಸ್ಯೈ|

18002029c ಯದಿ ಶ್ರಾಂತೋಽಸಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ತ್ವಮಥಾಗಂತುಮರ್ಹಸಿ||

ನಾನೀಗ ಹಿಂದಿರುಗಬೇಕು. ದಿವೌಕಸರು ನನಗೆ ಹೀಗೆಂದೇ ಹೇಳಿದ್ದರು. ರಾಜೇಂದ್ರ! ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನು ಬಳಲಿದ್ದರೆ ನನ್ನೊಡನೆ ನೀನೂ ಬರಬಹುದು!”

18002030a ಯುಧಿಷ್ಠಿರಸ್ತು ನಿರ್ವಿಣ್ಣಸ್ತೇನ ಗಂಧೇನ ಮೂರ್ಚಿತಃ|

18002030c ನಿವರ್ತನೇ ಧೃತಮನಾಃ ಪರ್ಯಾವರ್ತತ ಭಾರತ||

ಭಾರತ ! ವಾಸನೆಯಿಂದ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ನಿರ್ವಿಣ್ಣನಾಗಿದ್ದ
ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಹಿಂದಿರುಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದನು.

18002031a ಸ ಸಂನಿವೃತ್ತೋ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ದುಃಖಶೋಕಸಮನ್ವಿತಃ|

18002031c ಶುಶ್ರಾವ ತತ್ರ ವದತಾಂ ದೀನಾ ವಾಚಃ ಸಮಂತತಃ||

ದುಃಖಶೋಕಸಮನ್ವಿತನಾದ ಆ ಧರ್ಮಾತ್ಮನು ಹಿಂದೆ ತಿರುಗುತ್ತಲೇ
ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ದೀನಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೂಗಿ
ಕರೆಯುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದನು.

18002032a ಭೋ ಭೋ ಧರ್ಮಜ ರಾಜರ್ಷೇ ಪುಣ್ಯಾಭಿಜನ ಪಾಂಡವ|

18002032c ಅನುಗ್ರಹಾರ್ಥಮಸ್ಮಾಕಂ ತಿಷ್ಠ ತಾವನ್ಮುಹೂರ್ತಕಮ್||

“ಭೋ ! ಭೋ ! ಧರ್ಮಜ ! ರಾಜರ್ಷೇ ! ಪುಣ್ಯವಂತ ಪಾಂಡವ !
ನಮ್ಮ ಅನುಗ್ರಹಾರ್ಥವಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣಕಾಲ ನಿಲ್ಲು !

18002033a ಆಯಾತಿ ತ್ವಯಿ ದುರ್ಧರ್ಷೇ ವಾತಿ ಪುಣ್ಯಃ ಸಮೀರಣಃ|

18002033c ತವ ಗಂಧಾನುಗಸ್ತಾತ ಯೇನಾಸ್ಮಾನ್ಸುಖಮಾಗಮತ್||

ದುರ್ಧರ್ಷೇ ! ನಿನ್ನೊಂದಿಗೆ ಪುಣ್ಯಗಂಧವುಳ್ಳ ಗಾಳಿಯು ಇಲ್ಲಿ
ಬೀಸತೊಡಗಿದೆ. ನಿನ್ನ ಆ ಸುವಾಸನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಸುಖವೆನಿಸುತ್ತಿದೆ !

18002034a ತೇ ವಯಂ ಪಾರ್ಥ ದೀರ್ಘಸ್ಯ ಕಾಲಸ್ಯ ಪುರುಷರ್ಷಭ|

18002034c ಸುಖಮಾಸಾದಯಿಷ್ಯಾಮಸ್ತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ರಾಜಸತ್ತಮ||

ಪಾರ್ಥ ! ಪುರುಷರ್ಷಭ ! ರಾಜಸತ್ತಮ ! ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಸಮಯ ಇಲ್ಲಿ

ನಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಸಮಯ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಸುಖವನ್ನು
ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ.

18002035a ಸಂತಿಷ್ಯಸ್ವ ಮಹಾಬಾಹೋ ಮುಹೂರ್ತಮಪಿ ಭಾರತ|

18002035c ತ್ವಯಿ ತಿಷ್ಠತಿ ಕೌರವ್ಯ ಯಾತನಾಸ್ಮಾನ್ನ ಬಾಧತೇ||

ಭಾರತ! ಮಹಾಬಾಹೋ! ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರು. ಕೌರವ್ಯ!
ನೀನಿಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಈ ಯಾತನೆಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ!”

18002036a ಏವಂ ಬಹುವಿಧಾ ವಾಚಃ ಕೃಪಣಾ ವೇದನಾವತಾಮ್|

18002036c ತಸ್ಮಿನ್ನೇಶೇ ಸ ಶುಶ್ರಾವ ಸಮಂತಾದ್ವದತಾಂ ನೃಪ||

ನೃಪ! ಆ ಸ್ಥಳದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಈ ರೀತಿಯ ದೈನ್ಯ-
ವೇದನೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಬಹುವಿಧದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವನು
ಕೇಳಿದನು.

18002037a ತೇಷಾಂ ತದ್ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ದಯಾವಾಂದೀನಭಾಷಿಣಾಮ್|

18002037c ಅಹೋ ಕೃಚ್ಛ ಮಿತಿ ಪ್ರಾಹ ತಸ್ಮೌ ಸ ಚ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ||

ದೀನರಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ದಯಾವಂತ
ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು “ಅಯ್ಯೋ ಕಷ್ಟವೇ!” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ
ನಿಂತುಕೊಂಡನು.

18002038a ಸ ತಾ ಗಿರಃ ಪುರಸ್ತಾದ್ವೈ ಶ್ರುತಪೂರ್ವಾಃ ಪುನಃ ಪುನಃ|

18002038c ಗ್ಲಾನಾನಾಂ ದುಃಖಿತಾನಾಂ ಚ ನಾಭ್ಯಜಾನತ ಪಾಂಡವಃ||

ಆ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಪುನಃ ಪುನಃ ಕೇಳಿದ್ದರೂ ದುಃಖದಿಂದ
ಬಳಲಿದ್ದವರ ಆ ಧ್ವನಿಗಳು ಯಾರದ್ದೆಂದು ಪಾಂಡವನಿಗೆ
ಗುರುತಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

18002039a ಅಬುಧ್ಯಮಾನಸ್ತಾ ವಾಚೋ ಧರ್ಮಪುತ್ರೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ|

18002039c ಉವಾಚ ಕೇ ಭವಂತೋ ವೈ ಕಿಮರ್ಥಮಿಹ ತಿಷ್ಠಥ||

ಹಾಗೆ ಯಾರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯದ ಧರ್ಮಪುತ್ರ
ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು “ನೀವು ಯಾರು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇದ್ದೀರಿ?” ಎಂದು
ಕೇಳಿದನು.

18002040a ಇತ್ಯುಕ್ತಾಸ್ತೇ ತತಃ ಸರ್ವೇ ಸಮಂತಾದವಭಾಷಿರೇ|

18002040c ಕರ್ಣೋಽಹಂ ಭೀಮಸೇನೋಽಹಮರ್ಜುನೋಽಹಮಿತಿ ಪ್ರಭೋ||

18002041a ನಕುಲಃ ಸಹದೇವೋಽಹಂ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನೋಽಹಮಿತ್ಯುತ|

18002041c ದ್ರೌಪದೀ ದ್ರೌಪದೇಯಾಶ್ಚ ಇತ್ಯೇವಂ ತೇ ವಿಚುಕ್ರುಶುಃ||

ಅನಂತರ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ “ನಾನು ಕರ್ಣ !” “ನಾನು
ಭೀಮಸೇನ !” “ನಾನು ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಭೋ !” “ನಾನು ನಕುಲ,
ಸಹದೇವ !” “ನಾನು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ, ದ್ರೌಪದೀ, ದ್ರೌಪದೇಯರು !”
ಇವೇ ಮುಂತಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅವನು ಕೇಳಿದನು.

18002042a ತಾ ವಾಚಃ ಸಾ ತದಾ ಶ್ರುತ್ವಾ ತದ್ದೇಶಸದೃಶೀರ್ನೃಪ|

18002042c ತತೋ ವಿಮಮೃಶೇ ರಾಜಾ ಕಿಂ ನ್ವಿದಂ ದೈವಕಾರಿತಮ್||

ನೃಪ ! ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರ ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಜನು

ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದನು: “ದೈವವು ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಿತು?

18002043a ಕಿಂ ನು ತತ್ಕಲುಷಂ ಕರ್ಮ ಕೃತಮೇಭಿರ್ಮಹಾತ್ಮಭಿಃ|

18002043c ಕರ್ಣೇನ ದ್ರೌಪದೇಯೈರ್ವಾ ಪಾಂಚಾಲ್ಯಾ ವಾ ಸುಮಧ್ಯಯಾ||

18002044a ಯ ಇಮೇ ಪಾಪಗಂಧೇಽಸ್ಮಿನ್ನೇಶೇ ಸಂತಿ ಸುದಾರುಣೇ|

18002044c ನ ಹಿ ಜಾನಾಮಿ ಸರ್ವೇಷಾಂ ದುಷ್ಟ್ಯತಂ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಣಾಮ್||

ಮಹಾತ್ಮರಾದ ಈ ಕರ್ಣನಾಗಲೀ, ಸುಮಧ್ಯಮೇ ಪಾಂಚಾಲೀ ದ್ರೌಪದಿಯಾಗಲೀ ಯಾವ ಕಲುಷ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪಾಪಗಂಧದಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಈ ದಾರುಣ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಎಲ್ಲ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳೂ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳ್ಯಾವುವೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ!

18002045a ಕಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ರಾಜಾ ಸುಯೋಧನಃ|

18002045c ತಥಾ ಶ್ರಿಯಾ ಯುತಃ ಪಾಪಃ ಸಹ ಸರ್ವೈಃ ಪದಾನುಗೈಃ||

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಪುತ್ರ ಪಾಪಿ ರಾಜಾ ಸುಯೋಧನನು ಏನು ಮಾಡಿದನೆಂದು ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳೆಲ್ಲರೊಂದಿಗೆ ಸಂಪತ್ತು- ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ?

18002046a ಮಹೇಂದ್ರ ಇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಾನಾಸ್ತೇ ಪರಮಪೂಜಿತಃ|

18002046c ಕಸ್ಯೇದಾನೀಂ ವಿಕಾರೋಽಯಂ ಯದಿಮೇ ನರಕಂ ಗತಾಃ||

18002047a ಸರ್ವ ಧರ್ಮವಿದಃ ಶೂರಾಃ ಸತ್ಯಾಗಮಪರಾಯಣಾಃ|

18002047c ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಪರಾಃ ಪ್ರಾಜ್ಞಾ ಯಜ್ಞಾನೋ ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣಾಃ||

ಇಂದ್ರನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಂತನಾಗಿ ಅವನು ಅಲ್ಲಿ
ಪರಮಪೂಜಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸರ್ವಧರ್ಮವಿದ, ಶೂರ, ಸತ್ಯ,
ಆಗಮಪರಾಯಣ, ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಪರಾಯಣ, ಪ್ರಾಜ್ಞ,
ಭೂರಿದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನಿತ್ತು ಯಾಗನಡೆಸಿದ ನಾವು ಈ
ನರಕದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಇದೆಂತಹ ವಿಕಾರ?

18002048a ಕಿಂ ನು ಸುಪ್ತೋಽಸ್ಮಿ ಜಾಗರ್ಮಿ ಚೇತಯಾನೋ ನ ಚೇತಯೇ|

18002048c ಅಹೋ ಚಿತ್ತವಿಕಾರೋಽಯಂ ಸ್ಯಾದ್ವಾ ಮೇ ಚಿತ್ತವಿಭ್ರಮಃ||

ನಾನೇನು ಸ್ವಪ್ನವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇನೆಯೇ ಅಥವಾ ಎಚ್ಚರವಾಗಿಯೇ
ಇದ್ದೇನೆಯೇ? ಎಚ್ಚರದಿಂದಿರುವೆನೆಂದು ಅನಿಸಿದರೂ ಚೇತನವು
ಉಡುಗಿಹೋದಂತಾಗಿದೆ. ಇಂದು ನಾನು ಹುಚ್ಚನಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಯೇ?
ಅಯ್ಯೋ! ಈ ಚಿತ್ತವಿಕಾರವೇ!”

18002049a ಏವಂ ಬಹುವಿಧಂ ರಾಜಾ ವಿಮಮರ್ಶ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ|

18002049c ದುಃಖಶೋಕಸಮಾವಿಷ್ಟಶ್ಚಿಂತಾವ್ಯಾಕುಲಿತೇಂದ್ರಿಯಃ||

ದುಃಖಶೋಕಸಮಾವಿಷ್ಟನಾದ, ಚಿಂತೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲಿತನಾಗಿದ್ದ
ರಾಜಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಈ ರೀತಿ ಬಹುವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದನು.

18002050a ಕ್ರೋಧಮಾಹಾರಯಚ್ಛೈವ ತೀವ್ರಂ ಧರ್ಮಸುತೋ ನೃಪಃ|

18002050c ದೇವಾಂಶ್ಚ ಗರ್ಹಯಾಮಾಸ ಧರ್ಮಂ ಚೈವ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ||

ಕೂಡಲೇ ತೀವ್ರ ಕ್ರೋಧಿತನಾಗಿ ನೃಪ ಧರ್ಮಸುತ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು
ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ, ಧರ್ಮನನ್ನೂ ಹಳಿದನು.

18002051a ಸ ತೀವ್ರಗಂಧಸಂತಪ್ತೋ ದೇವದೂತಮುವಾಚ ಹ|

18002051c ಗಮ್ಯತಾಂ ಭದ್ರ ಯೇಷಾಂ ತ್ವಂ ದೂತಸ್ತೇಷಾಮುಪಾಂತಿಕಮ್||

ತೀವ್ರ ದುರ್ಗಂಧದಿಂದ ಸಂತಪ್ತನಾದ ಅವನು ದೇವದೂತನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು: “ಭದ್ರ! ದೂತ! ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದವರ ಬಳಿ ನೀನು ಹೋಗು!

18002052a ನ ಹ್ಯಹಂ ತತ್ರ ಯಾಸಾಽಽಮಿ ಸ್ಥಿತೋಽಸ್ಮಿತಿ ನಿವೇದ್ಯತಾಮ್|

18002052c ಮತ್ಸಂಶ್ರಯಾದಿಮೇ ದೂತ ಸುಖಿನೋ ಭ್ರಾತರೋ ಹಿ ಮೇ||

ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳು. ದೂತ! ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಹೋದರರು ಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!”

18002053a ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಸ ತದಾ ದೂತಃ ಪಾಂಡುಪುತ್ರೇಣ ಧೀಮತಾ|

18002053c ಜಗಾಮ ತತ್ರ ಯತ್ರಾಸ್ತೇ ದೇವರಾಜಃ ಶತಕೃತುಃ||

ಧೀಮಂತ ಪಾಂಡುಪುತ್ರನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ದೂತನು ದೇವರಾಜ ಶತಕೃತುವಿರುವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು.

18002054a ನಿವೇದಯಾಮಾಸ ಚ ತದ್ಧರ್ಮರಾಜಚಿಕೀರ್ಷಿತಮ್|

18002054c ಯಥೋಕ್ತಂ ಧರ್ಮಪುತ್ರೇಣ ಸರ್ವಮೇವ ಜನಾಧಿಪ||

ಜನಾಧಿಪ! ಧರ್ಮಪುತ್ರನು ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಧರ್ಮರಾಜನ ಇಂಗಿತವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವನಿಗೆ ನಿವೇದಿಸಿದನು.”

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವಣಿ
ಯುಧಿಷ್ಠಿರನರಕದರ್ಶನೇ ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||
ಇದು ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವದಲ್ಲಿ
ಯುಧಿಷ್ಠಿರನರಕದರ್ಶನ ಎನ್ನುವ ಎರಡನೇ ಅಧ್ಯಾಯವು.

೨

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ

ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಬಂದು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ಸಂಧಿಸಲು ಮೋಸದ
ನರಕವು ಮಾಯವಾದುದು; ಇಂದ್ರನ ಮಾತು (೧-೨೭). ಧರ್ಮನ
ಮಾತು (೨೮-೩೭). ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಶರೀರತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ
ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೇರಿದುದು (೩೮-೪೧).

18003001 ವೈಶಂಪಾಯನ ಉವಾಚ|

18003001a ಸ್ಥಿತೇ ಮಹೂರ್ತಂ ಪಾರ್ಥೇ ತು ಧರ್ಮರಾಜೇ ಯುಧಿಷ್ಠಿರೇ|

18003001c ಆಜಗ್ಮುಸ್ತತ್ರ ಕೌರವ್ಯ ದೇವಾಃ ಶಕ್ರಪುರೋಗಮಾಃ||

ವೈಶಂಪಾಯನನು ಹೇಳಿದನು: “ಕೌರವ್ಯ! ಪಾರ್ಥ ಧರ್ಮರಾಜ
ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ನಿಂತಿದ್ದಷ್ಟೇ ಶಕ್ರನನ್ನು
ಮುಂದಿರಿಸಿಕೊಂಡ ದೇವತೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದರು.

18003002a ಸ್ವಯಂ ವಿಗ್ರಹವಾನ್ಧರ್ಮೋ ರಾಜಾನಂ ಪ್ರಸಮೀಕ್ಷಿತುಮ್|

18003002c ತತ್ರಾಜಗಾಮ ಯತ್ರಾಸೌ ಕುರುರಾಜೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ||

ಸ್ವಯಂ ಧರ್ಮನು ದೇಹಧಾರಿಯಾಗಿ ರಾಜನನ್ನು ನೋಡಲು
ಕುರುರಾಜ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಎಲ್ಲಿದ್ದನೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿದನು.

18003003a ತೇಷು ಭಾಸ್ವರದೇಹೇಷು ಪುಣ್ಯಾಭಿಜನಕರ್ಮಸು|

18003003c ಸಮಾಗತೇಷು ದೇವೇಷು ವ್ಯಗಮತ್ತತ್ತಮೋ ನೃಪ||

ನೃಪ! ಆ ಪುಣ್ಯ ಜನ್ಮ-ಕರ್ಮಗಳ ದೇವತೆಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಆಗಮಿಸುತ್ತಲೇ ಅವರ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ದೇಹಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ
ಕತ್ತಲೆಯು ಹೊರಟುಹೋಯಿತು.

18003004a ನಾದೃಶ್ಯಂತ ಚ ತಾಸ್ತತ್ರ ಯಾತನಾಃ ಪಾಪಕರ್ಮಿಣಾಮ್|

18003004c ನದೀ ವೈತರಣೀ ಚೈವ ಕೂಟಶಾಲ್ಮಲಿನಾ ಸಹ||

ಪಾಪಕರ್ಮಿಗಳ ಯಾತನೆಗಳೂ, ವೈತರಣೀ ನದಿಯೂ, ಮುಳ್ಳಿನ
ಮರಗಳೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅದೃಶ್ಯವಾದವು.

18003005a ಲೋಹಕುಂಭ್ಯಃ ಶಿಲಾಶ್ಚೈವ ನಾದೃಶ್ಯಂತ ಭಯಾನಕಾಃ|

18003005c ವಿಕೃತಾನಿ ಶರೀರಾಣಿ ಯಾನಿ ತತ್ರ ಸಮಂತತಃ|

18003005e ದದರ್ಶ ರಾಜಾ ಕೌಂತೇಯಸ್ತಾನ್ಯದೃಶ್ಯಾನಿ ಚಾಭವನ್||

ಅಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಿದ್ದ ಭಯಾನಕ ಲೋಹದ ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳೂ,
ಭಯಾನಕ ಶಿಲೆಗಳೂ, ವಿಕೃತ ಶರೀರಗಳೂ ದೃಶ್ಯಗಳೂ
ಅದೃಶ್ಯವಾದುದನ್ನು ರಾಜಾ ಕೌಂತೇಯನು ನೋಡಿದನು.

18003006a ತತೋ ವಾಯುಃ ಸುಖಿಸ್ಪರ್ಶಃ ಪುಣ್ಯಗಂಧವಹಃ ಶಿವಃ|

18003006c ವವೌ ದೇವಸಮೀಪಸ್ಥಃ ಶೀತಲೋಽತೀವ ಭಾರತ||

ಭಾರತ ! ಕೂಡಲೇ ತಂಪಾದ ಮಂಗಳಕರ ಪುಣ್ಯಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ
ಶೀತಲ ಗಾಳಿಯು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ದೇವತೆಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ
ಬೀಸತೊಡಗಿತು.

18003007a ಮರುತಃ ಸಹ ಶಕ್ರೇಣ ವಸವಶ್ಚಾಶ್ವಿನೌ ಸಹ|

18003007c ಸಾಧ್ಯಾ ರುದ್ರಾಸ್ತಥಾದಿತ್ಯಾ ಯೇ ಚಾನ್ಯೇಽಪಿ ದಿವೌಕಸಃ||

18003008a ಸರ್ವೇ ತತ್ರ ಸಮಾಜಗ್ಮುಃ ಸಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಪರಮರ್ಷಯಃ|

18003008c ಯತ್ರ ರಾಜಾ ಮಹಾತೇಜಾ ಧರ್ಮಪುತ್ರಃ ಸ್ಥಿತೋಽಭವತ್||

ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿ ರಾಜಾ ಧರ್ಮಪುತ್ರನು ಎಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದನೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ
ಶಕ್ರನೊಂದಿಗೆ ವಾಯು, ವಸವರು, ಅಶ್ವಿನರು, ಸಾಧ್ಯರು, ರುದ್ರರು,
ಆದಿತ್ಯರು, ಅನ್ಯ ದೇವತೆಗಳು, ಸಿದ್ಧರು, ಮತ್ತು ಪರಮ ಋಷಿಗಳೆಲ್ಲರೂ
ಬಂದು ಸೇರಿದರು.

18003009a ತತಃ ಶಕ್ರಃ ಸುರಪತಿಃ ಶ್ರಿಯಾ ಪರಮಯಾ ಯುತಃ|

18003009c ಯುಧಿಷ್ಠಿರಮುವಾಚೇದಂ ಸಾಂತ್ವಪೂರ್ವಮಿದಂ ವಚಃ||

ಆಗ ಪರಮ ಕಾಂತಿಯುಕ್ತ ಸುರಪತಿ ಶಕ್ರನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಈ
ಸಾಂತ್ವಪೂರ್ವಕ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದನು:

18003010a ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮಹಾಬಾಹೋ ಪ್ರೀತಾ ದೇವಗಣಾಸ್ತವ|

18003010c ಏಹ್ಯೇಹಿ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರ ಕೃತಮೇತಾವತಾ ವಿಭೋ|

18003010e ಸಿದ್ಧಿಃ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ತ್ವಯಾ ರಾಜಽಲ್ಲೋಕಾಶ್ಚಾಪ್ಯಕ್ಷಯಾಸ್ತವ||

“ಯುಧಿಷ್ಠಿರ! ಮಹಾಬಾಹೋ! ವಿಭೋ! ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರ! ಇಲ್ಲಿ ಬಾ!
ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿಯಿತು! ರಾಜನ್! ನಿನಗೆ ಸಿದ್ಧಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು.
ಅಕ್ಷಯ ಲೋಕಗಳೂ ನಿನ್ನದಾಗಿವೆ!

18003011a ನ ಚ ಮನ್ಯುಸ್ತ್ವಯಾ ಕಾರ್ಯಃ ಶೃಣು ಚೇದಂ ವಚೋ ಮಮ|

18003011c ಅವಶ್ಯಂ ನರಕಸ್ತಾತ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಃ ಸರ್ವರಾಜಭಿಃ||

ನೀನು ಸಿಟ್ಟಾಗಬಾರದು! ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳು! ಮಗೂ! ಎಲ್ಲ
ರಾಜರೂ ನರಕವನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ!

18003012a ಶುಭಾನಾಮಶುಭಾನಾಂ ಚ ದ್ವೌ ರಾಶೀ ಪುರುಷರ್ಷಭ|

18003012c ಯಃ ಪೂರ್ವಂ ಸುಕೃತಂ ಭುಂಕ್ತೇ ಪಶ್ಚಾನ್ನಿರಯಮೇತಿ ಸಃ|

18003012e ಪೂರ್ವಂ ನರಕಭಾಗ್ಯಸ್ತು ಪಶ್ಚಾತ್ ಸ್ವರ್ಗಮುಪೈತಿ ಸಃ||

ಪುರುಷರ್ಷಭ! ಶುಭ ಮತ್ತು ಅಶುಭ ಕರ್ಮಗಳೆಂಬ ಎರಡು
ರಾಶಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲು ಸುಕೃತಗಳ ಪುಣ್ಯಗಳನ್ನು
ಭೋಗಿಸುವವರು ಅನಂತರ ನರಕವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ
ಮೊದಲೇ ನರಕವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದವರು ಅನಂತರ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು
ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

18003013a ಭೂಯಿಷ್ಠಂ ಪಾಪಕರ್ಮಾ ಯಃ ಸ ಪೂರ್ವಂ ಸ್ವರ್ಗಮಶ್ನುತೇ|

18003013c ತೇನ ತ್ವಮೇವಂ ಗಮಿತೋ ಮಯಾ ಶ್ರೇಯೋರ್ಥಿನಾ ನೃಪ||

ತುಂಬಾ ಪಾಪಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವವನು ಮೊದಲು ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು
ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ನೃಪ! ನಿನ್ನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸನ್ನು ಬಯಸಿದ ನಾನೇ ನೀನು

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ.

18003014a ವ್ಯಾಜೇನ ಹಿ ತ್ವಯಾ ದ್ರೋಣ ಉಪಚೇರ್ಣಃ ಸುತಂ ಪ್ರತಿ|

18003014c ವ್ಯಾಜೇನೈವ ತತೋ ರಾಜನ್ದರ್ಶಿತೋ ನರಕಸ್ತವ||

ಅವನ ಮಗನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ದ್ರೋಣನೊಂದಿಗೆ ಮೋಸದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜನ್! ಈ ನರಕವನ್ನು ನೋಡಿ ನೀನೂ ಕೂಡ ಮೋಸಹೋದೆ!

18003015a ಯಥೈವ ತ್ವಂ ತಥಾ ಭೀಮಸ್ತಥಾ ಪಾರ್ಥೋ ಯಮೌ ತಥಾ|

18003015c ದ್ರೌಪದೀ ಚ ತಥಾ ಕೃಷ್ಣಾ ವ್ಯಾಜೇನ ನರಕಂ ಗತಾಃ||

ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಭೀಮ, ಪಾರ್ಥ, ಯಮಳರು ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದೀ ಕೃಷ್ಣೆ ಇವರುಗಳು ಕೂಡ ಮೋಸದ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು.

18003016a ಆಗಚ್ಚ ನರಶಾರ್ದೂಲ ಮುಕ್ತಾಸ್ತೇ ಚೈವ ಕಿಲ್ಬಿಷಾತ್|

18003016c ಸ್ವಪಕ್ಷಾಶ್ಚೈವ ಯೇ ತುಭ್ಯಂ ಪಾರ್ಥಿವಾ ನಿಹತಾ ರಣೇ|

18003016e ಸರ್ವೇ ಸ್ವರ್ಗ ಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾಸ್ತಾನ್ವಶ್ಯ ಪುರುಷರ್ಷಭ||

ಬಾ ನರಶಾರ್ದೂಲ! ಪುರುಷರ್ಷಭ! ರಣದಲ್ಲಿ ಹತರಾದ ನಿನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಪಾರ್ಥಿವರೆಲ್ಲರೂ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಿರುವುದನ್ನು ನೋಡು!

18003017a ಕರ್ಣಶ್ಚೈವ ಮಹೇಷ್ವಾಸಃ ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರಃ|

18003017c ಸ ಗತಃ ಪರಮಾಂ ಸಿದ್ಧಿಂ ಯದರ್ಥಂ ಪರಿತಪ್ಯಸೇ||

ಯಾರಿಗಾಗಿ ನೀನು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಆ ಮಹೇಷ್ವಾಸ,
ಸರ್ವಶಸ್ತ್ರಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕರ್ಣನು ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು
ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ.

18003018a ತಂ ಪಶ್ಯ ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರಮಾದಿತ್ಯತನಯಂ ವಿಭೋ|

18003018c ಸ್ವಸ್ಥಾನಸ್ಥಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ಜಹಿ ಶೋಕಂ ನರರ್ಷಭ||

ವಿಭೋ! ಮಹಾಬಾಹೋ! ನರರ್ಷಭ! ಸ್ವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಆ
ಪುರುಷವ್ಯಾಘ್ರ ಆದಿತ್ಯತನಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಶೋಕವನ್ನು ತೊರೆ!

18003019a ಭ್ರಾತೃಂಶ್ಚಾನ್ಯಾನ್ಯಾಸ್ತಥಾ ಪಶ್ಯ ಸ್ವಪಕ್ಷಾಂಶ್ಚೈವ ಪಾರ್ಥಿವಾನ್|

18003019c ಸ್ವಂ ಸ್ವಂ ಸ್ಥಾನಮನುಪ್ರಾಪ್ತಾನ್ವೈತು ತೇ ಮಾನಸೋ ಜ್ವರಃ||

ನಿನ್ನ ಇತರ ಸಹೋದರರೂ ನಿನ್ನ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಪಾರ್ಥಿವರೂ ತಮ್ಮ
ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಿನ್ನ ಮಾನಸಿಕ
ಜ್ವರವನ್ನು ತೊರೆ!

18003020a ಅನುಭೂಯ ಪೂರ್ವಂ ತ್ವಂ ಕೃಚ್ಛ ಮಿತಃ ಪ್ರಭೃತಿ ಕೌರವ|

18003020c ವಿಹರಸ್ವ ಮಯಾ ಸಾರ್ಧಂ ಗತಶೋಕೋ ನಿರಾಮಯಃ||

ಕೌರವ! ಮೊದಲೇ ನರಕವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ನೀನು ಈ ನಂತರ
ಶೋಕವನ್ನು ತೊರೆದು ನಿರಾಮಯನಾಗಿ ನನ್ನೊಡನೆ ವಿಹರಿಸು!

18003021a ಕರ್ಮಣಾಂ ತಾತ ಪುಣ್ಯಾನಾಂ ಜಿತಾನಾಂ ತಪಸಾ ಸ್ವಯಮ್|

18003021c ದಾನಾನಾಂ ಚ ಮಹಾಬಾಹೋ ಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಸುಹಿ ಪಾಂಡವ||

ಮಗೂ ! ಮಹಾಬಾಹೋ ! ಪಾಂಡವ ! ತಪಸ್ಸು, ದಾನ ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯ
ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಸ್ವಯಂ ನೀನೇ ಜಯಿಸಿರುವ ಫಲವನ್ನು ಭೋಗಿಸು.

18003022a ಅದ್ಯ ತ್ವಾಂ ದೇವಗಂಧರ್ವಾ ದಿವ್ಯಾಶ್ಚಾಪ್ಸರಸೋ ದಿವಿ|

18003022c ಉಪಸೇವಂತು ಕಲ್ಯಾಣಂ ವಿರಜೋಂಬರವಾಸಸಃ||

ಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನುಟ್ಟ ದೇವಗಂಧರ್ವರು, ದಿವ್ಯ ಅಪ್ಸರೆಯರು ದಿವಿಯಲ್ಲಿ
ಇಂದು ಕಲ್ಯಾಣನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ !

18003023a ರಾಜಸೂಯಜಿತಾಽಲ್ಲೋಕಾನಶ್ವಮೇಧಾಭಿವರ್ಧಿತಾನ್|

18003023c ಪ್ರಾಪ್ನುಹಿ ತ್ವಂ ಮಹಾಬಾಹೋ ತಪಸಶ್ಚ ಫಲಂ ಮಹತ್||

ಮಹಾಬಾಹೋ ! ರಾಜಸೂಯ ಯಾಗದಿಂದ ಪಡೆದ ಮತ್ತು
ಅಶ್ವಮೇಧದಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಾದ ಮಹಾಲೋಕಗಳನ್ನೂ ತಪಸ್ಸಿನ
ಮಹಾಫಲವನ್ನೂ ಭೋಗಿಸು !

18003024a ಉಪರ್ಯುಪರಿ ರಾಜ್ಞಾಂ ಹಿ ತವ ಲೋಕಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ|

18003024c ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಸಮಾಃ ಪಾರ್ಥ ಯೇಷು ತ್ವಂ ವಿಹರಿಷ್ಯಸಿ||

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ! ನಿನ್ನ ಲೋಕವು ಇತರ ರಾಜರ ಲೋಕಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲಿದೆ.
ಪಾರ್ಥ ! ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಸಮನಾದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನೀನು
ವಿಹರಿಸುತ್ತೀಯೆ !

18003025a ಮಾಂಧಾತಾ ಯತ್ರ ರಾಜರ್ಷಿರ್ಯತ್ರ ರಾಜಾ ಭಗೀರಥಃ|

18003025c ದೌಃಷಂತಿಯತ್ರ ಭರತಸ್ತತ್ರ ತ್ವಂ ವಿಹರಿಷ್ಯಸಿ||

ಎಲ್ಲಿ ರಾಜರ್ಷಿ ಮಾಂಧಾತನಿರುವನೋ, ಎಲ್ಲಿ ರಾಜಾ
ಭಗೀರಥನಿರುವನೋ, ಎಲ್ಲಿ ದುಷ್ಯಂತನ ಮಗ ಭರತನಿರುವನೋ ಅಲ್ಲಿ
ನೀನು ವಿಹರಿಸುತ್ತೀಯೆ !

18003026a ಏಷಾ ದೇವನದೀ ಪುಣ್ಯಾ ಪಾರ್ಥ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಪಾವನೀ|

18003026c ಆಕಾಶಗಂಗಾ ರಾಜೇಂದ್ರ ತತ್ರಾಪ್ಲುತ್ಯ ಗಮಿಷ್ಯಸಿ||

ಪಾರ್ಥ ! ಇಗೋ ಮೂರುಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಪಾವನಗೊಳಿಸುವ ಪುಣ್ಯ
ದೇವನದಿ ಆಕಾಶಗಂಗೆಯಿದು ! ರಾಜೇಂದ್ರ ! ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ
ನಿನ್ನದೇ ಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀನು ಹೋಗುವೆ !

18003027a ಅತ್ರ ಸ್ನಾತಸ್ಯ ತೇ ಭಾವೋ ಮಾನುಷೋ ವಿಗಮಿಷ್ಯತಿ|

18003027c ಗತಶೋಕೋ ನಿರಾಯಾಸೋ ಮುಕ್ತವೈರೋ ಭವಿಷ್ಯಸಿ||

ಅಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದರೆ ನಿನ್ನ ಮನುಷ್ಯ ಭಾವವು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತದೆ.
ಶೋಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ನಿರಾಯಾಸನಾಗಿ, ವೈರದಿಂದ
ಬಿಡುಗಡೆಯೂ ಆಗುತ್ತದೆ.”

18003028a ಏವಂ ಬ್ರುವತಿ ದೇವೇಂದ್ರೇ ಕೌರವೇಂದ್ರಂ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಮ್|

18003028c ಧರ್ಮೋ ವಿಗ್ರಹವಾನ್ಸಾಕ್ಷಾದುವಾಚ ಸುತಮಾತ್ಮನಃ||

ಕೌರವೇಂದ್ರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ದೇವೇಂದ್ರನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು
ಮೂರ್ತಿಮತ್ತಾಗಿದ್ದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಧರ್ಮನು ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಇಂತೆಂದನು:

18003029a ಭೋ ಭೋ ರಾಜನ್ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ ಪ್ರೀತೋಽಸ್ಮಿ ತವ ಪುತ್ರಕ|

18003029c ಮದ್ಭಕ್ತಾ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯೇನ ಕ್ಷಮಯಾ ಚ ದಮೇನ ಚ||

“ಭೋ ಭೋ! ರಾಜನ್! ಮಹಾಪ್ರಾಜ್ಞ! ಮಗನೇ! ನಿನಗೆ ನನ್ನ
ಮೇಲಿರುವ ಭಕ್ತಿ ಸತ್ಯ ವಾಕ್ಯ ಕ್ಷಮೆ ಮತ್ತು ದಮಗಳಿಂದ ನಾನು
ಪ್ರೀತನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

18003030a ಏಷಾ ತೃತೀಯಾ ಜಿಜ್ಞಾಸಾ ತವ ರಾಜನ್ಯ ತಾ ಮಯಾ|

18003030c ನ ಶಕ್ಯಸೇ ಚಾಲಯಿತುಂ ಸ್ವಭಾವಾತ್ಪಾರ್ಥ ಹೇತುಭಿಃ||

ರಾಜನ್! ಇದು ನಾನು ನಡೆಸಿದ ನಿನ್ನ ಮೂರನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು.
ಪಾರ್ಥ! ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ನಿನ್ನ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ
ವಿಚಲಿತನನ್ನಾಗಿಸಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ!

18003031a ಪೂರ್ವಂ ಪರೀಕ್ಷಿತೋ ಹಿ ತ್ವಮಾಸೀದ್ವೈತವನಂ ಪ್ರತಿ|

18003031c ಅರಣೀಸಹಿತಸ್ಯಾರ್ಥೇ ತಚ್ಚ ನಿಸ್ತೀರ್ಣವಾನಸಿ||

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನೀನು ದ್ವೈತವನದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ
ಅರಣಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆ ಮತ್ತು ನೀನು
ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗಿದ್ದೆ.

18003032a ಸೋದರ್ಯೇಷು ವಿನಷ್ಟೇಷು ದ್ರೌಪದ್ಯಾಂ ತತ್ರ ಭಾರತ|

18003032c ಶ್ವರೂಪಧಾರಿಣಾ ಪುತ್ರ ಪುನಸ್ತ್ವಂ ಮೇ ಪರೀಕ್ಷಿತಃ||

ಭಾರತ! ಮಗನೇ! ದ್ರೌಪದಿ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಸೋದರರು ಅಲ್ಲಿ
ವಿನಾಶರಾದಾಗ ನಾಯಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಾನು ಪುನಃ ನಿನ್ನನ್ನು

ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದೆ.

18003033a ಇದಂ ತೃತೀಯಂ ಭ್ರಾತೃಣಾಮರ್ಥೇ ಯತ್ ಸ್ಥಾತುಮಿಚ್ಛಸಿ|

18003033c ವಿಶುದ್ಧೋಽಸಿ ಮಹಾಭಾಗ ಸುಖೀ ವಿಗತಕಲ್ಮಷಃ||

ಸಹೋದರರಿಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನೀನು ನಿಲ್ಲಲು ಬಯಸಿದ ಇದು ಮೂರನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾಭಾಗ! ಈಗ ನೀನು ವಿಶುದ್ಧನೂ, ಸುಖಿಯೂ, ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವನೂ ಆಗಿರುವೆ!

18003034a ನ ಚ ತೇ ಭ್ರಾತರಃ ಪಾರ್ಥ ನರಕಸ್ಥಾ ವಿಶಾಂ ಪತೇ|

18003034c ಮಾಯೈಷಾ ದೇವರಾಜೇನ ಮಹೇಂದ್ರೇಣ ಪ್ರಯೋಜಿತಾ||

ಪಾರ್ಥ! ವಿಶಾಂಪತೇ! ನಿನ್ನ ಈ ಸಹೋದರರು ನರಕದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಮಹೇಂದ್ರ ದೇವರಾಜನು ಆಯೋಜಿಸಿದ ಮಾಯೆಯಾಗಿತ್ತು.

18003035a ಅವಶ್ಯಂ ನರಕಸ್ತಾತ ದ್ರಷ್ಟವ್ಯಃ ಸರ್ವರಾಜಭಿಃ|

18003035c ತತಸ್ತ್ವಯಾ ಪ್ರಾಪ್ತಮಿದಂ ಮುಹೂರ್ತಂ ದುಃಖಮುತ್ತಮಮ್||

ಮಗೂ! ಎಲ್ಲ ರಾಜರೂ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನರಕವನ್ನು ನೋಡಲೇಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನೀನು ಮುಹೂರ್ತಕಾಲ ಈ ಮಹಾದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

18003036a ನ ಸವ್ಯಸಾಚೀ ಭೀಮೋ ವಾ ಯಮೌ ವಾ ಪುರುಷರ್ಷಭೌ|

18003036c ಕರ್ಣೋ ವಾ ಸತ್ಯವಾಕ್ ಶೂರೋ ನರಕಾರ್ಹಾಶ್ಚಿರಂ ನೃಪ||

ನೃಪ! ಸವ್ಯಸಾಚಿಯಾಗಲೀ, ಭೀಮನಾಗಲೀ, ಪುರುಷರ್ಷಭ
ಯಮಳರಾಗಲೀ, ಸತ್ಯವಾಗ್ನಿ ಶೂರ ಕರ್ಣನಾಗಲೀ ದೀರ್ಘಕಾಲ
ನರಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾದವರಲ್ಲ.

18003037a ನ ಕೃಷ್ಣಾ ರಾಜಪುತ್ರೀ ಚ ನರಕಾರ್ಹಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ|

18003037c ಏಹ್ಯೇಹಿ ಭರತಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಶ್ಯ ಗಂಗಾಂ ತ್ರಿಲೋಕಗಾಮ್||

ಯುಧಿಷ್ಠಿರ! ರಾಜಪುತ್ರಿ ಕೃಷ್ಣೆಯೂ ಕೂಡ ನರಕಾರ್ಹಳಲ್ಲ.
ಭರತಶ್ರೇಷ್ಠ! ಇಲ್ಲಿ ಬಾ! ತ್ರಿಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಗಂಗೆಯನ್ನು
ನೋಡು!”

18003038a ಏವಮುಕ್ತಃ ಸ ರಾಜರ್ಷಿಸ್ತವ ಪೂರ್ವ ಪಿತಾಮಹಃ|

18003038c ಜಗಾಮ ಸಹ ಧರ್ಮೇಣ ಸರ್ವೈಶ್ಚ ತ್ರಿದಶಾಲಯೈಃ||

18003039a ಗಂಗಾಂ ದೇವನದೀಂ ಪುಣ್ಯಾಂ ಪಾವನೀಮೃಷಿಸಂಸ್ತುತಾಮ್|

18003039c ಅವಗಾಹ್ಯ ತು ತಾಂ ರಾಜಾ ತನುಂ ತತ್ತ್ಯಾಜ ಮಾನುಷೀಮ್||

ಅವನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಲು ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವ ಪಿತಾಮಹ ರಾಜರ್ಷಿಯು
ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಸರ್ವ ದೇವತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಋಷಿಗಳು ಸಂಸ್ತುತಿಸುವ
ಪಾವನೀ ಪುಣ್ಯ ದೇವನದಿ ಗಂಗೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ
ರಾಜನು ತನ್ನ ಮಾನುಷೀ ಶರೀರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದನು.

18003040a ತತೋ ದಿವ್ಯವಪುರ್ಭೂತ್ವಾ ಧರ್ಮರಾಜೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ|

18003040c ನಿರ್ವೈರೋ ಗತಸಂತಾಪೋ ಜಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ನಮಾಪ್ಲುತಃ||

ಆ ಜಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಧರ್ಮರಾಜ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ದಿವ್ಯ ಶರೀರನಾಗಿ

ವೈರವಿಲ್ಲದವನಾಗಿ, ಸಂತಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡನು.

18003041a ತತೋ ಯಯೌ ವೃತೋ ದೇವೈಃ ಕುರುರಾಜೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ|

18003041c ಧರ್ಮೇಣ ಸಹಿತೋ ಧೀಮಾನ್ಸ್ಮಾ ಯಮಾನೋ ಮಹರ್ಷಿಭಿಃ||

ಅನಂತರ ಧೀಮಂತ ಕುರುರಾಜ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ಧರ್ಮನ ಸಹಿತ, ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಹರ್ಷಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊರಟನು.”

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವಣಿ
ಯುಧಿಷ್ಠಿರತನುತ್ಯಾಗೇ ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||
ಇದು ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವದಲ್ಲಿ
ಯುಧಿಷ್ಠಿರತನುತ್ಯಾಗ ಎನ್ನುವ ಮೂರನೇ ಅಧ್ಯಾಯವು.

ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು ತನ್ನ ಸಹೋದರರು, ಸುಹೃದರು ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದಿಯು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸೇರಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದುದು (೧-೧೯).

18004001 ವೈಶಂಪಾಯನ ಉವಾಚ|

18004001a ತತೋ ಯುಧಿಷ್ಠಿರೋ ರಾಜಾ ದೇವೈಃ ಸರ್ಷಿಮರುದ್ಗಣೈಃ|

18004001c ಪೂಜ್ಯಮಾನೋ ಯಯೌ ತತ್ರ ಯತ್ರ ತೇ ಕುರುಪುಂಗವಾಃ||

ವೈಶಂಪಾಯನನು ಹೇಳಿದನು: “ಅನಂತರ ರಾಜಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನು

ದೇವತೆಗಳು ಮತ್ತು ಋಷಿ-ಮರುದ್ಗಣಗಳಿಂದ ಪೂಜ್ಯನಾಗಿ ಆ
ಕುರುಪುಂಗವರು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನು.

18004002a ದದರ್ಶ ತತ್ರ ಗೋವಿಂದಂ ಬ್ರಾಹ್ಮೇಣ ವಪುಷಾನ್ವಿತಮ್|

18004002c ತೇನೈವ ದೃಷ್ಟಪೂರ್ವೇಣ ಸಾದೃಶ್ಯೇನೋಪಸೂಚಿತಮ್||

ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ತೇಜಸ್ಸಿನ ದೇಹವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ
ಗೋವಿಂದನನ್ನು ನೋಡಿದನು. ಅವನು ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದ್ದ
ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟನು.

18004003a ದೀಪ್ಯಮಾನಂ ಸ್ವವಪುಷಾ ದಿವ್ಯೈರಸ್ತ್ರೈರುಪಸ್ಥಿತಮ್|

18004003c ಚಕ್ರಪ್ರಭೃತಿಭಿಘೋರೈರೈದಿವ್ಯೈಃ ಪುರುಷವಿಗ್ರಹೈಃ|

18004003e ಉಪಾಸ್ಯಮಾನಂ ವೀರೇಣ ಫಲ್ಲನೇನ ಸುವರ್ಚಸಾ||

ಅವನು ತನ್ನದೇ ದೇಹದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಚಕ್ರವೇ
ಮೊದಲಾದ ಘೋರ ದಿವ್ಯ ಆಯುಧಗಳು ಪುರುಷಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ
ಅವನ ಸೇವೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದವು. ವೀರ ಸುವರ್ಚಸ ಫಲ್ಲನನು ಅವನ
ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದನು.

18004004a ಅಪರಸ್ಮಿನ್ನಧೋದ್ದೇಶೇ ಕರ್ಣಂ ಶಸ್ತ್ರಭೃತಾಂ ವರಮ್|

18004004c ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯಸಹಿತಂ ದದರ್ಶ ಕುರುನಂದನಃ||

ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುರುನಂದನನು ದ್ವಾದಶ
ಆದಿತ್ಯರ ಸಹಿತ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಶಸ್ತ್ರಧಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕರ್ಣನನ್ನು ಕಂಡನು.

18004005a ಅಥಾಪರಸ್ಮಿನ್ನದ್ವೇಶೇ ಮರುದ್ಗಣವೃತಂ ಪ್ರಭುಮ್|

18004005c ಭೀಮಸೇನಮಥಾಪಶ್ಯತ್ ತೇನೈವ ವಪುಷಾನ್ವಿತಮ್||

ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮರುದ್ಗಣಗಳಿಂದ ಆವೃತನಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಶರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಭು ಭೀಮಸೇನನನ್ನು ನೋಡಿದನು.

18004006a ಅಶ್ವಿನೋಸ್ತು ತಥಾ ಸ್ಥಾನೇ ದೀಪ್ಯಮಾನೌ ಸ್ವತೇಜಸಾ|

18004006c ನಕುಲಂ ಸಹದೇವಂ ಚ ದದರ್ಶ ಕುರುನಂದನಃ||

ಹಾಗೆಯೇ ಅಶ್ವಿನಿಯರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ನಕುಲ-ಸಹದೇವರನ್ನೂ ಕುರುನಂದನನು ನೋಡಿದನು.

18004007a ತಥಾ ದದರ್ಶ ಪಾಂಚಾಲೀಂ ಕಮಲೋತ್ಪಲಮಾಲಿನೀಮ್|

18004007c ವಪುಷಾ ಸ್ವರ್ಗಮಾಕ್ರಮ್ಯ ತಿಷ್ಠಂತೀಮರ್ಕವರ್ಚಸಮ್||

ಹಾಗೆಯೇ ಅವನು ಕಮಲದ ಹೂವುಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ, ತನ್ನ ದೇಹದ ಸೂರ್ಯತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೇ ಬೆಳಗಿಸುತ್ತ ನಿಂತಿರುವ ಪಾಂಚಾಲಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದನು.

18004008a ಅಥೈನಾಂ ಸಹಸಾ ರಾಜಾ ಪ್ರಷ್ಟುಮೈಚ್ಛದ್ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ|

18004008c ತತೋಽಸ್ಯ ಭಗವಾನಿದ್ರಃ ಕಥಯಾಮಾಸ ದೇವರಾಟ್||

ಕೂಡಲೇ ಅವಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಲು ಬಯಸಿದ ರಾಜಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ದೇವರಾಜ ಭಗವಾನ್ ಇಂದ್ರನು ಹೇಳತೊಡಗಿದನು:

18004009a ಶ್ರೀರೇಷಾ ದ್ರೌಪದೀರೂಪಾ ತ್ವದರ್ಥೇ ಮಾನುಷಂ ಗತಾ|

18004009c ಅಯೋನಿಜಾ ಲೋಕಕಾಂತಾ ಪುಣ್ಯಗಂಧಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ||

“ಯುಧಿಷ್ಠಿರ! ನಿನಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ಶ್ರೀಯು ಅಯೋನಿಜೆ,
ಲೋಕಕಾಂತೆ, ಪುಣ್ಯಗಂಧೀ ದ್ರೌಪದಿಯ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ
ಮನುಷ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಳು.

18004010a ದ್ರುಪದಸ್ಯ ಕುಲೇ ಜಾತಾ ಭವದ್ಭಿಶ್ಚೋಪಜೀವಿತಾ|

18004010c ರತ್ಯರ್ಥಂ ಭವತಾಂ ಹ್ಯೇಷಾ ನಿರ್ಮಿತಾ ಶೂಲಪಾಣಿನಾ||

ದ್ರುಪದನ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ
ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಇದ್ದ ಇವಳನ್ನು ಶೂಲಪಾಣಿಯೇ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದನು.

18004011a ಏತೇ ಪಂಚ ಮಹಾಭಾಗಾ ಗಂಧರ್ವಾಃ ಪಾವಕಪ್ರಭಾಃ|

18004011c ದ್ರೌಪದ್ಯಾಸ್ತನಯಾ ರಾಜನ್ಯುಷ್ಮಾಕಮಮಿತೌಜಸಃ||

ರಾಜನ್! ಈ ಐವರು ಪಾವಕ ಪ್ರಭೆಗಳುಳ್ಳ ಗಂಧರ್ವರು ಅಮಿತ
ತೇಜಸ್ವಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು.

18004012a ಪಶ್ಯ ಗಂಧರ್ವರಾಜಾನಂ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಂ ಮನೀಷಿಣಮ್|

18004012c ಏನಂ ಚ ತ್ವಂ ವಿಜಾನೀಹಿ ಭ್ರಾತರಂ ಪೂರ್ವಜಂ ಪಿತುಃ||

ಈ ಗಂಧರ್ವರಾಜನನ್ನು ನೋಡು! ಇವನು ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ಅಣ್ಣ
ಮನೀಷಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನೆಂದು ತಿಳಿ.

18004013a ಅಯಂ ತೇ ಪೂರ್ವಜೋ ಭ್ರಾತಾ ಕೌಂತೇಯಃ ಪಾವಕದ್ಯುತಿಃ|

18004013c ಸೂರ್ಯಪುತ್ರೋಽಗ್ರಜಃ ಶ್ರೇಷ್ಠೋ ರಾಧೇಯ ಇತಿ ವಿಶ್ರುತಃ|

18004013e ಆದಿತ್ಯಸಹಿತೋ ಯಾತಿ ಪಶ್ಚಿಮಂ ಪುರುಷರ್ಷಭ||

ಇವನು ನಿನ್ನ ಮೊದಲೇ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೌಂತೇಯ, ಅಣ್ಣ. ಪಾವಕನಂತೆ
ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಅಗ್ರಜ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸೂರ್ಯಪುತ್ರನು ರಾಧೇಯನೆಂದು
ವಿಖ್ಯಾತನಾಗಿದ್ದನು. ಪುರುಷರ್ಷಭ! ಆದಿತ್ಯನೊಂದಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ
ಇವನನ್ನು ನೋಡು!

18004014a ಸಾಧ್ಯಾನಾಮಥ ದೇವಾನಾಂ ವಸೂನಾಂ ಮರುತಾಮಪಿ|

18004014c ಗಣೇಷು ಪಶ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರ ವೃಷ್ಟ್ಯಂಧಕಮಹಾರಥಾನ್|

18004014e ಸಾತ್ಯಕಿಪ್ರಮುಖಾನ್ವೀರಾನ್ಭೋಜಾಂಶ್ಚೈವ ಮಹಾರಥಾನ್||

ರಾಜೇಂದ್ರ! ಈಗ ದೇವತೆಗಳ, ವಸುಗಳ ಮತ್ತು ಮರುತ್ ಗಣಗಳಲ್ಲಿ
ಕುಳಿತಿರುವ ಸಾತ್ಯಕಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ವೀರರನ್ನೂ, ಮಹಾರಥ
ಭೋಜರನ್ನೂ, ವೃಷ್ಟಿ-ಅಂಧಕ ಮಹಾರಥರನ್ನೂ ನೋಡು!

18004015a ಸೋಮೇನ ಸಹಿತಂ ಪಶ್ಯ ಸೌಭದ್ರಮಪರಾಜಿತಮ್|

18004015c ಅಭಿಮನ್ಯುಂ ಮಹೇಷ್ಟಾಸಂ ನಿಶಾಕರಸಮದ್ಯುತಿಮ್||

ಸೋಮನೊಂದಿಗೆ ನಿಶಾಕರನಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಅಪರಾಜಿತ ಸೌಭದ್ರ
ಮಹೇಷ್ಟಾಸ ಅಭಿಮನ್ಯುವನ್ನು ನೋಡು!

18004016a ಏಷ ಪಾಂಡುರ್ಮಹೇಷ್ಟಾಸಃ ಕುಂತ್ಯಾ ಮಾದ್ರ್ಯಾ ಚ ಸಂಗತಃ|

18004016c ವಿಮಾನೇನ ಸದಾಭ್ಯೇತಿ ಪಿತಾ ತವ ಮಮಾಂತಿಕಮ್||

ಇಗೋ ಇವನು ಸದಾ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಂತೀ ಮಾದ್ರಿಯರೊಡನೆ

ನನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಮಹೇಷ್ವಾಸ ಪಾಂಡು !

18004017a ವಸುಭಿಃ ಸಹಿತಂ ಪಶ್ಯ ಭೀಷ್ಮಂ ಶಾಂತನವಂ ನೃಪಮ್ |

18004017c ದ್ರೋಣಂ ಬೃಹಸ್ಪತೇಃ ಪಾರ್ಶ್ವೇ ಗುರುಮೇನಂ ನಿಶಾಮಯ ||

ವಸುಗಳೊಂದಿಗಿರುವ ಶಾಂತನವ ನೃಪ ಭೀಷ್ಮನನ್ನು ನೋಡು !

ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವವನು ನಿನ್ನ ಗುರು ದ್ರೋಣನನ್ನುವುದನ್ನು
ತಿಳಿದುಕೋ !

18004018a ಏತೇ ಚಾನ್ಯೇ ಮಹೀಪಾಲಾ ಯೋಧಾಸ್ತವ ಚ ಪಾಂಡವ |

18004018c ಗಂಧರ್ವೈಃ ಸಹಿತಾ ಯಾಂತಿ ಯಕ್ಷೈಃ ಪುಣ್ಯಜನ್ಯೈಸ್ತಥಾ ||

ಪಾಂಡವ ! ನಿನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದ ಇನ್ನೂ ಇತರ
ಮಹೀಪಾಲರು ಗಂಧರ್ವರು, ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪುಣ್ಯಜನರೊಂದಿಗೆ
ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.

18004019a ಗುಹ್ಯಕಾನಾಂ ಗತಿಂ ಚಾಪಿ ಕೇ ಚಿತ್ವಾಪ್ತಾ ನೃಸತ್ತಮಾಃ |

18004019c ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ದೇಹಂ ಜಿತಸ್ವರ್ಗಾಃ ಪುಣ್ಯವಾಗ್ಬುದ್ಧಿಕರ್ಮಭಿಃ ||

ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ನರಸತ್ತಮರು ದೇಹವನ್ನು ತೊರೆದು ಪುಣ್ಯ ಮಾತು-
ಯೋಚನೆ ಮತ್ತು ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಗುಹ್ಯಕರ ಲೋಕವನ್ನು
ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.””

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವಣಿ
ದ್ರೌಪದ್ಯಾದಿಸ್ವಸ್ವಸ್ಥಾನಗಮನೇ ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

ಇದು ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವದಲ್ಲಿ
ದ್ರೌಪದ್ಯಾದಿಸ್ವಸ್ವಸ್ಥಾನಗಮನ ಎನ್ನುವ ನಾಲ್ಕನೇ ಅಧ್ಯಾಯವು.

೨೫

ಕೌರವ-ಪಾಂಡವರ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಮಡಿದ ಎಲ್ಲರೂ
ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹೋದುದನ್ನು ಹೇಳಿ ವೈಶಂಪಾಯನನು
ಜನಮೇಜಯನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಹಾಭಾರತ ಕಥೆಯನ್ನು
ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದುದು (೧-೨೫). ಸೂತ ಉಗ್ರಶ್ರವನು ಶೌನಕಾದಿ
ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಮಹಾಭಾರತ ಶ್ರವಣ ಫಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದುದು (೨೬-).

18005001 ಜನಮೇಜಯ ಉವಾಚ|

18005001a ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣೌ ಮಹಾತ್ಮಾನೌ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಶ್ಚ ಪಾರ್ಥಿವಃ|

18005001c ವಿರಾಟದ್ರುಪದೌ ಚೋಭೌ ಶಂಖಶ್ಚೈವೋತ್ತರಸ್ತಥಾ||

18005002a ಧೃಷ್ಟಕೇತುರ್ಜಯತ್ಸೇನೋ ರಾಜಾ ಚೈವ ಸ ಸತ್ಯಜಿತ್|

18005002c ದುರ್ಯೋಧನಸುತಾಶ್ಚೈವ ಶಕುನಿಶ್ಚೈವ ಸೌಬಲಃ||

18005003a ಕರ್ಣಪುತ್ರಾಶ್ಚ ವಿಕ್ರಾಂತಾ ರಾಜಾ ಚೈವ ಜಯದ್ರಥಃ|

18005003c ಘಟೋತ್ಕಚಾದಯಶ್ಚೈವ ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ನಾನುಕೀರ್ತಿತಾಃ||

18005004a ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ಕೀರ್ತಿತಾಸ್ತತ್ರ ರಾಜಾನೋ ದೀಪ್ತಮೂರ್ತಯಃ|

18005004c ಸ್ವರ್ಗೇ ಕಾಲಂ ಕಿಯಂತಂ ತೇ ತಸ್ತುಸ್ತದಪಿ ಶಂಸ ಮೇ||

ಜನಮೇಜಯನು ಹೇಳಿದನು: “ಭೀಷ್ಮ-ದ್ರೋಣರು, ರಾಜ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ,
ವಿರಾಟ-ದ್ರುಪದರು, ಶಂಖ-ಉತ್ತರರು, ಧೃಷ್ಟಕೇತು-ಜಯತ್ಸೇನರು,

ರಾಜಾ ಸತ್ಯಜಿತ್, ದುರ್ಯೋಧನನ ಮಕ್ಕಳು, ಸೌಬಲ ಶಕುನಿ, ಕರ್ಣನ ಮಕ್ಕಳು, ವಿಕ್ರಾಂತ ರಾಜಾ ಜಯದ್ರಥ, ಘಟೋತ್ಕಚಾದಿಗಳು, ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿದ ಅನ್ಯರು, ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಸರಿಸಿದ ಅನ್ಯ ದೀಪ್ತಮೂರ್ತಿ ರಾಜರು - ಇವರು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನನಗೆ ಹೇಳು !

18005005a ಆಹೋ ಸ್ವಿಚ್ಚಾಶ್ವತಂ ಸ್ಥಾನಂ ತೇಷಾಂ ತತ್ರ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ|

18005005c ಅಂತೇ ವಾ ಕರ್ಮಣಃ ಕಾಂ ತೇ ಗತಿಂ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ನರರ್ಷಭಾಃ|

18005005e ಏತದಿಚ್ಛಾಮ್ಯಹಂ ಶ್ರೋತುಂ ಪೋಚ್ಯಮಾನಂ ತ್ವಯಾ ದ್ವಿಜ||

ದ್ವಿಜೋತ್ತಮ ! ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಆ ಸ್ಥಾನವು ಶಾಶ್ವತವಾದುದೇ? ಹಾಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕರ್ಮಫಲಗಳು ಮುಗಿದ ನಂತರ ಆ ನರರ್ಷಭರು ಯಾವ ಗತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು? ದ್ವಿಜ ! ಇದನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನಾದುದರಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ !”

18005006 ಸೂತ ಉವಾಚ|

18005006a ಇತ್ಯುಕ್ತಃ ಸ ತು ವಿಪ್ರರ್ಷಿರನುಜ್ಞಾತೋ ಮಹಾತ್ಮನಾ|

18005006c ವ್ಯಾಸೇನ ತಸ್ಯ ನೃಪತೇರಾಖ್ಯಾತುಮುಪಚಕ್ರಮೇ||

ಸೂತನು ಹೇಳಿದನು: “ಅವನು ಹೀಗೆ ಕೇಳಲು ವಿಪ್ರರ್ಷಿ ವೈಶಂಪಾಯನನು ಮಹಾತ್ಮ ವ್ಯಾಸನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ನೃಪತಿ ಜನಮೇಜಯನಿಗೆ ಹೇಳಲು ತೊಡಗಿದನು:

18005007 ವೈಶಂಪಾಯನ ಉವಾಚ|

18005007a ಗಂತವ್ಯಂ ಕರ್ಮಣಾಮಂತೇ ಸರ್ವೇಣ ಮನುಜಾಧಿಪ|

18005007c ಶೃಣು ಗುಹ್ಯಮಿದಂ ರಾಜನೈವಾನಾಂ ಭರತರ್ಷಭ|

18005007e ಯದುವಾಚ ಮಹಾತೇಜಾ ದಿವ್ಯಚಕ್ಷುಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್||

18005008a ಮುನಿಃ ಪುರಾಣಃ ಕೌರವ್ಯ ಪಾರಾಶರ್ಯೋ ಮಹಾವ್ರತಃ|

18005008c ಅಗಾಧಬುದ್ಧಿಃ ಸರ್ವಜ್ಞೋ ಗತಿಜ್ಞಃ ಸರ್ವಕರ್ಮಣಾಮ್||

ವೈಶಂಪಾಯನನು ಹೇಳಿದನು: “ಮನುಜಾಧಿಪ! ಎಲ್ಲರ ಕರ್ಮಗಳೂ ಅಂತ್ಯವಾಗುವವೇ! ರಾಜನ್! ಭರತರ್ಷಭ! ದೇವತೆಗಳ ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಕೇಳು. ಕೌರವ್ಯ! ಮಹಾತೇಜಸ್ವಿ, ದಿವ್ಯಚಕ್ಷುಷಿ, ಪ್ರತಾಪವಾನ್, ಮುನಿ, ಪುರಾಣ, ಮಹಾವ್ರತ, ಅಗಾಧಬುದ್ಧಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ, ಸರ್ವಕರ್ಮಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿದ ಪಾರಶರ್ಯ ವ್ಯಾಸನು ಇದರ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದ್ದನು.

18005009a ವಸೂನೇವ ಮಹಾತೇಜಾ ಭೀಷ್ಮಃ ಪ್ರಾಪ ಮಹಾದ್ಯುತಿಃ|

18005009c ಅಷ್ಟಾವೇವ ಹಿ ದೃಶ್ಯಂತೇ ವಸವೋ ಭರತರ್ಷಭ||

ಭರತರ್ಷಭ! ಮಹಾದ್ಯುತಿ ಭೀಷ್ಮನು ವಸುವಿನ ಮಹಾತೇಜಸ್ಸನ್ನೇ ಪಡೆದನು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಎಂಟು ವಸುಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ.

18005010a ಬೃಹಸ್ಪತಿಂ ವಿವೇಶಾಥ ದ್ರೋಣೋ ಹ್ಯಂಗಿರಸಾಂ ವರಮ್|

18005010c ಕೃತವರ್ಮಾ ತು ಹಾರ್ದಿಕ್ಯಃ ಪ್ರವಿವೇಶ ಮರುದ್ಗಣಮ್||

ದ್ರೋಣನು ಅಂಗಿರಸರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಹಾರ್ದಿಕ್ಯ ಕೃತವರ್ಮನು ಮರುದ್ಗಣಗಳನ್ನು ಸೇರಿದನು.

18005011a ಸನತ್ಕುಮಾರಂ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಃ ಪ್ರವಿವೇಶ ಯಥಾಗತಮ್|

18005011c ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೋ ಧನೇಶಸ್ಯ ಲೋಕಾನ್ಪ್ರಾಪ ದುರಾಸದಾನ್||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದ್ದನೋ ಆ ಸನತ್ಕುಮಾರನನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು. ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಧನೇಶ ಕುಬೇರನ ದುರಾಸದ ಲೋಕವನ್ನು ಪಡೆದನು.

18005012a ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರೇಣ ಸಹಿತಾ ಗಾಂಧಾರೀ ಚ ಯಶಸ್ವಿನೀ|

18005012c ಪತ್ನೀಭ್ಯಾಂ ಸಹಿತಃ ಪಾಂಡುರ್ಮಹೇಂದ್ರಸದನಂ ಯಯೌ||

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನೊಂದಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿನೀ ಗಾಂಧಾರಿಯೂ ಹೋದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಪತ್ನಿಯರೊಂದಿಗೆ ಪಾಂಡುವು ಮಹೇಂದ್ರನ ಸದನಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

18005013a ವಿರಾಟದ್ರುಪದೌ ಚೋಭೌ ಧೃಷ್ಟಕೇತುಶ್ಚ ಪಾರ್ಥಿವಃ|

18005013c ನಿಶಠಾಕ್ರೂರಸಾಂಬಾಶ್ಚ ಭಾನುಃ ಕಂಪೋ ವಿಡೂರಥಃ||

18005014a ಭೂರಿಶ್ರವಾಃ ಶಲಶ್ಚೈವ ಭೂರಿಶ್ಚ ಪೃಥಿವೀಪತಿಃ|

18005014c ಉಗ್ರಸೇನಸ್ತಥಾ ಕಂಸೋ ವಸುದೇವಶ್ಚ ವೀರ್ಯವಾನ್||

18005015a ಉತ್ತರಶ್ಚ ಸಹ ಭ್ರಾತ್ರಾ ಶಂಖೇನ ನರಪುಂಗವಃ|

18005015c ವಿಶ್ವೇಷಾಂ ದೇವತಾನಾಂ ತೇ ವಿವಿಶುರ್ನರಸತ್ತಮಾಃ||

ವಿರಾಟ-ದ್ರುಪದರು, ಪಾರ್ಥಿವ ಧೃಷ್ಟಕೇತು, ನಿಶಠ, ಅಕ್ರೂರ, ಸಾಂಬ, ಭಾನು, ಕಂಪ, ವಿಡೂರಥ, ಭೂರಿಶ್ರವ, ಶಲ, ಪೃಥಿವೀಪತಿ ಭೂರಿ, ಉಗ್ರಸೇನ, ಕಂಸ, ವೀರ್ಯವಾನ್ ವಸುದೇವ, ಉತ್ತರ, ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಸಹೋದರ ನರಪುಂಗವ ಶಂಖ ಈ ನರಸತ್ತಮರು ವಿಶ್ವೇ

ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.

18005016a ವರ್ಚಾ ನಾಮ ಮಹಾತೇಜಾಃ ಸೋಮಪುತ್ರಃ ಪ್ರತಾಪವಾನ್|

18005016c ಸೋಽಭಿಮನ್ಯುರ್ನೃಸಿಂಹಸ್ಯ ಫಲ್ಲನಸ್ಯ ಸುತೋಽಭವತ್||

ವರ್ಚಾ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮಹಾತೇಜಸ್ವೀ ಪ್ರತಾಪವಾನ್

ಸೋಮಪುತ್ರನು ನರಸಿಂಹ ಫಲ್ಲನನ ಮಗ ಅಭಿಮನ್ಯುವಾಗಿದ್ದನು.

18005017a ಸ ಯುದ್ಧಾ ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮೇಣ ಯಥಾ ನಾನ್ಯಃ ಪುಮಾನ್ಯ್ವ ಚಿತ್|

18005017c ವಿವೇಶ ಸೋಮಂ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ಕರ್ಮಣೋಽಂತೇ ಮಹಾರಥಃ||

ಬೇರಾವ ಪುರುಷನೂ ಮಾಡಿರದಂಥಹ ಯುದ್ಧವನ್ನು

ಕ್ಷತ್ರಧರ್ಮದಂತೆ ಮಾಡಿ ಆ ಧರ್ಮಾತ್ಮ ಮಹಾರಥನು

ಕರ್ಮಫಲಗಳು ಅಂತ್ಯವಾಗಲು ಸೋಮನನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು.

18005018a ಆವಿವೇಶ ರವಿಂ ಕರ್ಣಃ ಪಿತರಂ ಪುರುಷರ್ಷಭ|

18005018c ದ್ವಾಪರಂ ಶಕುನಿಃ ಪ್ರಾಪ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನಸ್ತು ಪಾವಕಮ್||

ಪುರುಷರ್ಷಭ! ಕರ್ಣನು ತಂದೆ ರವಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು.

ಶಕುನಿಯು ದ್ವಾಪರನನ್ನೂ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನು ಅಗ್ನಿಯನ್ನೂ

ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.

18005019a ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಾತ್ಮಜಾಃ ಸರ್ವೇ ಯಾತುಧಾನಾ ಬಲೋತ್ಕಟಾಃ|

18005019c ಋದ್ಧಿಮಂತೋ ಮಹಾತ್ಮಾನಃ ಶಸ್ತ್ರಪೂತಾ ದಿವಂ ಗತಾಃ|

18005019e ಧರ್ಮಮೇವಾವಿಶತ್ಕ್ಷತ್ರಾ ರಾಜಾ ಚೈವ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಃ||

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಬಲೋತ್ಕಟ ದುಷ್ಟ ರಾಕ್ಷಸರಾಗಿದ್ದರು.
ಈಗ ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಪೂತರೂ, ಮಹಾತ್ಮರೂ, ಉತ್ತಮರೂ ಆಗಿ ಅವರು
ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

18005020a ಅನಂತೋ ಭಗವಾನ್ನೇವಃ ಪ್ರವಿವೇಶ ರಸಾತಲಮ್|

18005020c ಪಿತಾಮಹನಿಯೋಗಾದ್ಧಿ ಯೋ ಯೋಗಾದ್ಧಾಮಧಾರಯತ್||

ಭಗವಾನ್ ಅನಂತ ದೇವನು ಪಿತಾಮಹನ ನಿಯೋಗದಂತೆ ತನ್ನ
ಯೋಗದಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊರಲು ರಸಾತಲವನ್ನು
ಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು.

18005021a ಷೋಡಶಸ್ತ್ರಿಸಹಸ್ರಾಣಿ ವಾಸುದೇವಪರಿಗ್ರಹಃ|

18005021c ನ್ಯಮಜ್ಜಂತ ಸರಸ್ವತ್ಯಾಂ ಕಾಲೇನ ಜನಮೇಜಯ|

18005021e ತಾಶ್ಚಾಪ್ಯಪ್ಸರಸೋ ಭೂತ್ವಾ ವಾಸುದೇವಮುಪಾಗಮನ್||

ಜನಮೇಜಯ ! ವಾಸುದೇವನು ಕೈಹಿಡಿದಿದ್ದ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ
ಸ್ತ್ರೀಯರು ಸರಸ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಸರೆಯರಾಗಿ
ವಾಸುದೇವನ ಬಳಿಸೇರಿದರು.

18005022a ಹತಾಸ್ತಸ್ಮಿನ್ಮಹಾಯುದ್ಧೇ ಯೇ ವೀರಾಸ್ತು ಮಹಾರಥಾಃ|

18005022c ಘಟೋತ್ಕಚಾದಯಃ ಸರ್ವೇ ದೇವಾನ್ಯಕ್ಷಾಂಶ್ಚ ಭೇಜಿರೇ||

ಆ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹತರಾದ ಘಟೋತ್ಕಚನೇ ಮೊದಲಾದ
ಮಹಾರಥ ವೀರರೆಲ್ಲರೂ ದೇವತೆಗಳೂ ಯಕ್ಷರೂ ಆದರು.

18005023a ದುರ್ಯೋಧನಸಹಾಯಾಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಾಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಾಃ|

18005023c ಪ್ರಾಪ್ತಾಸ್ತೇ ಕ್ರಮಶೋ ರಾಜನ್ಸರ್ವ ಲೋಕಾನನುತ್ತಮಾನ್||

18005024a ಭವನಂ ಚ ಮಹೇಂದ್ರಸ್ಯ ಕುಬೇರಸ್ಯ ಚ ಧೀಮತಃ|

18005024c ವರುಣಸ್ಯ ತಥಾ ಲೋಕಾನ್ವಿವಿಶುಃ ಪುರುಷರ್ಷಭಾಃ||

ದುರ್ಯೋಧನನ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಆ ಪುರುಷರ್ಷಭರು ರಾಕ್ಷಸರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜನ್! ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮಹೇಂದ್ರ, ಧೀಮಂತ ಕುಬೇರ ಮತ್ತು ವರುಣನ ಭವನ-ಲೋಕಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.

18005025a ಏತತ್ತೇ ಸರ್ವಮಾಖ್ಯಾತಂ ವಿಸ್ತರೇಣ ಮಹಾದ್ಯುತೇ|

18005025c ಕುರುಣಾಂ ಚರಿತಂ ಕೃತ್ಸುಂ ಪಾಂಡವಾನಾಂ ಚ ಭಾರತ||

ಮಹಾದ್ಯುತೇ! ಭಾರತ! ಇದುವರೆಗೆ ಕುರುಗಳ ಮತ್ತು ಪಾಂಡವರ ಸಮಗ್ರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು!"

18005026 ಸೂತ ಉವಾಚ|

18005026a ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠಾತ್ಸ ರಾಜಾ ಜನಮೇಜಯಃ|

18005026c ವಿಸ್ಮಿತೋಽಭವದತ್ಯರ್ಥಂ ಯಜ್ಞಕರ್ಮಾಂತರೇಷ್ಟಥ||

ಸೂತನು ಹೇಳಿದನು: "ಸರ್ಪಯಜ್ಞದ ಕರ್ಮಗಳ ಮಧ್ಯೆ ದ್ವಿಜಶ್ರೇಷ್ಠ ವೈಶಂಪಾಯನನಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ರಾಜಾ ಜನಮೇಜಯನು ಬಹಳ ವಿಸ್ಮಿತನಾದನು.

18005027a ತತಃ ಸಮಾಪಯಾಮಾಸುಃ ಕರ್ಮ ತತ್ತಸ್ಯ ಯಾಜಕಾಃ|

18005027c ಆಸ್ತಿಕಶ್ಚಾ ಭವತ್ಪ್ರೀತಃ ಪರಿಮೋಕ್ಷ್ಯ ಭುಜಂಗಮಾನ್||

ಅನಂತರ ಯಾಜಕರು ಅವನ ಆ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡಿ ಪೂರೈಸಿದರು.
ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಆಸ್ತಿಕನೂ ಪ್ರೀತನಾದನು.

18005028a ತತೋ ದ್ವಿಜಾತೀನ್ಸರ್ವಾಂಸ್ತಾನ್ದಕ್ಷಿಣಾಭಿರತೋಷಯತ್|

18005028c ಪೂಜಿತಶ್ಚಾಪಿ ತೇ ರಾಜ್ಞಾ ತತೋ ಜಗ್ಮುರ್ಯಥಾಗತಮ್||

ಆಗ ಅವನು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಪ ದ್ವಿಜಾತಿಯವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಂದ
ತೃಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿದನು. ರಾಜನಿಂದ ಪೂಜಿತರಾದ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ
ಬಂದಿದ್ದರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು.

18005029a ವಿಸರ್ಜಯಿತ್ವಾ ವಿಪ್ರಾಂಸ್ತಾನ್ರಾಜಾಪಿ ಜನಮೇಜಯಃ|

18005029c ತತಸ್ತಕ್ಷಶಿಲಾಯಾಃ ಸ ಪುನರಾಯಾದ್ಗಜಾಹ್ವಯಮ್||

ಆ ವಿಪ್ರರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟು ರಾಜಾ ಜನಮೇಜಯನೂ ಕೂಡ
ತಕ್ಷಶಿಲೆಯಿಂದ ಪುನಃ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದನು.

18005030a ಏತತ್ತೇ ಸರ್ವಮಾಖ್ಯಾತಂ ವೈಶಂಪಾಯನಕೀರ್ತಿತಮ್|

18005030c ವ್ಯಾಸಾಜ್ಞಯಾ ಸಮಾಖ್ಯಾತಂ ಸರ್ಪಸತ್ತೇ ನೃಪಸ್ಯ ಹ||

ಇದೂವರೆಗೆ ನಾನು ನೃಪನ ಸರ್ಪಸತ್ತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ
ವೈಶಂಪಾಯನನು ಹೇಳಿದ್ದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು.

18005031a ಪುಣ್ಯೋಽಯಮಿತಿಹಾಸಾಖ್ಯಃ ಪವಿತ್ರಂ ಚೇದಮುತ್ತಮಮ್|

18005031c ಕೃಷ್ಣೇನ ಮುನಿನಾ ವಿಪ್ರ ನಿಯತಂ ಸತ್ಯವಾದಿನಾ||

18005032a ಸರ್ವಜ್ಞೇನ ವಿಧಿಜ್ಞೇನ ಧರ್ಮಜ್ಞಾನವತಾ ಸತಾ|

18005032c ಅತೀಂದ್ರಿಯೇಣ ಶುಚಿನಾ ತಪಸಾ ಭಾವಿತಾತ್ಮನಾ||

ವಿಪ್ರ! ಇತಿಹಾಸವೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಪುಣ್ಯ ಉತ್ತಮ
ಕೃತಿಯನ್ನು ನಿಯತನೂ ಸತ್ಯವಾದಿಯೂ ಆದ ಸರ್ವಜ್ಞ, ವಿಧಿಜ್ಞ,
ಧರ್ಮಜ್ಞ, ಸಾಧು, ಅತೀಂದ್ರಿಯ, ಶುಚಿ, ತಪಸ್ವಿ, ಭಾವಿತಾತ್ಮ, ಮುನಿ
ಕೃಷ್ಣನು ರಚಿಸಿದನು.

18005033a ಐಶ್ವರ್ಯೇ ವರ್ತತಾ ಚೈವ ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗವಿದಾ ತಥಾ|

18005033c ನೈಕತಂತ್ರವಿಬುದ್ಧೇನ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದಿವ್ಯೇನ ಚಕ್ಷುಷಾ||

18005034a ಕೀರ್ತಿಂ ಪ್ರಥಯತಾ ಲೋಕೇ ಪಾಂಡವಾನಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಮ್|

18005034c ಅನ್ಯೇಷಾಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಣಾಂ ಚ ಭೂರಿದ್ರವಿಣತೇಜಸಾಮ್||

ಆ ಸಿದ್ಧೈಶ್ವರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಸಾಂಖ್ಯಯೋಗದ ಜ್ಞಾನಿ,
ಅನೇಕತಂತ್ರಗಳ ಜ್ಞಾನಿಯು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಪಾಂಡವರ ಮತ್ತು
ಭೂರಿದ್ರವಿಣ ತೇಜಸ್ವೀ ಅನ್ಯ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು
ಪ್ರಥಿತಗೊಳಿಸಿದನು.

18005035a ಯ ಇದಂ ಶ್ರಾವಯೇದ್ವಿದ್ವಾನ್ಸದಾ ಪರ್ವಣಿ ಪರ್ವಣಿ|

18005035c ಧೂತಪಾಪ್ಮಾ ಜಿತಸ್ವರ್ಗೋ ಬ್ರಹ್ಮಭೂಯಾಯ ಗಚ್ಚತಿ||

ಇದನ್ನು ಸದಾ ಪರ್ವ-ಪರ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ವಿದ್ವಾಂಸನು
ಪಾಪಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ಪೂತಾತ್ಮನಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಪಡೆದು ನಂತರ
ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ.

18005036a ಯಶ್ಚೇದಂ ಶ್ರಾವಯೇಚ್ಚಾ ದ್ಧೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ಪಾದಮಂತತಃ|

18005036c ಅಕ್ಷಯ್ಯಮನ್ನಪಾನಂ ವೈ ಪಿತೃಂಸ್ತಸ್ಯೋಪತಿಷ್ಠತೇ||

ಶ್ರಾದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು, ಅಥವಾ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಶ್ಲೋಕದ
ಕಾಲಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿಸಿದರೆ ನೀಡಿದ
ಅನ್ನಪಾನಗಳು ಅಕ್ಷಯವಾಗಿ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ಸೇರುತ್ತವೆ.

18005037a ಅಹ್ನಾ ಯದೇನಃ ಕುರುತೇ ಇಂದ್ರಿಯೈರ್ಮನಸಾಪಿ ವಾ|

18005037c ಮಹಾಭಾರತಮಾಖ್ಯಾಯ ಪಶ್ಚಾತ್ಸಂಧ್ಯಾಂ ಪ್ರಮುಚ್ಯತೇ||

ಸಾಯಂಕಾಲ ಈ ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ
ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳಿಂದ
ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

18005038a ಧರ್ಮೇ ಚಾರ್ಥೇ ಚ ಕಾಮೇ ಚ ಮೋಕ್ಷೇ ಚ ಭರತರ್ಷಭ|

18005038c ಯದಿಹಾಸ್ತಿ ತದನ್ಯತ್ರ ಯನ್ನೇಹಾಸ್ತಿ ನ ತತ್ಕೃಚಿತ್||

ಭರತರ್ಷಭ! ಧರ್ಮ, ಅರ್ಥ, ಕಾಮ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷಗಳ ಕುರಿತು
ಇದರಲ್ಲಿರುವವು ಬೇರೆಕಡೆಯೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ
ಇರುವುದು ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

18005039a ಜಯೋ ನಾಮೇತಿಹಾಸೋಽಯಂ ಶ್ರೋತವ್ಯೋ ಭೂತಿಮಿಚ್ಛತಾ|

18005039c ರಾಜ್ಞಾ ರಾಜಸುತೈಶ್ಚಾಪಿ ಗರ್ಭಿಣ್ಯಾ ಚೈವ ಯೋಷಿತಾ||

ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಯಸುವ ರಾಜರೂ, ರಾಜಸುತರೂ, ಗರ್ಭಿಣಿ

ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಜಯವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಈ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

18005040a ಸ್ವರ್ಗಕಾಮೋ ಲಭೇತ್ಸ್ವರ್ಗಂ ಜಯಕಾಮೋ ಲಭೇಜ್ಜಯಮ್|

18005040c ಗರ್ಭಿಣೀ ಲಭತೇ ಪುತ್ರಂ ಕನ್ಯಾಂ ವಾ ಬಹುಭಾಗಿನೀಮ್||

ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಬಯಸಿದವರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗವು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಜಯವನ್ನು ಬಯಸಿದವರಿಗೆ ಜಯವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಗರ್ಭಿಣಿಯರಿಗೆ ಪುತ್ರನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬಹುಭಾಗ್ಯವಂತ ಕನ್ಯೆಯರಾಗಲೀ ದೊರೆಯುತ್ತಾರೆ.

18005041a ಅನಾಗತಂ ತ್ರಿಭಿರ್ವರ್ಷೈಃ ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನಃ ಪ್ರಭುಃ|

18005041c ಸಂದರ್ಭಂ ಭಾರತಸ್ಯಾಸ್ಯ ಕೃತವಾನ್ಧರ್ಮಕಾಮ್ಯಯಾ||

ಧರ್ಮದ ಕಾಮನೆಯಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಭು ಕೃಷ್ಣದ್ವೈಪಾಯನನು ಮೊದಲು ಇರದಿದ್ದ ಈ ಭಾರತವನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಿರಂತರವಾಗಿ ರಚಿಸಿದನು.

18005042a ನಾರದೋಽಶ್ರಾವಯದ್ದೇವಾನಸಿತೋ ದೇವಲಃ ಪಿತೃನ್|

18005042c ರಕ್ಷೋ ಯಕ್ಷಾನ್ಯುಕೋ ಮರ್ತ್ಯಾನ್ವೈಶಂಪಾಯನ ಏವ ತು||

ಅನಂತರ ನಾರದನು ಇದನ್ನು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ, ಅಸಿತ ದೇವಲನು ಪಿತೃಗಳಿಗೆ, ಶುಕನು ಯಕ್ಷ-ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ವೈಶಂಪಾಯನನು ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

18005043a ಇತಿಹಾಸಮಿಮಂ ಪುಣ್ಯಂ ಮಹಾರ್ಥಂ ವೇದಸಂಮಿತಮ್|

18005043c ಶ್ರಾವಯೇದ್ಯಸ್ತು ವರ್ಣಾಂಸ್ತ್ರೀನ್ಕೃತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮಗ್ರತಃ||

18005044a ಸ ನರಃ ಪಾಪನಿರ್ಮುಕ್ತಃ ಕೀರ್ತಿಂ ಪ್ರಾಪ್ಯೇಹ ಶೌನಕ|

18005044c ಗಚ್ಛೇತ್ಪರಮಿಕಾಂ ಸಿದ್ಧಿಮತ್ರ ಮೇ ನಾಸ್ತಿ ಸಂಶಯಃ||

ಮಹಾ ಅರ್ಥವುಳ್ಳ ವೇದಸಮ್ಮಿತವಾದ ಈ ಪುಣ್ಯ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೇ ಮೊದಲಾದ ಮೂರು ವರ್ಣದವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶೌನಕ! ಅಂಥಹ ಮನುಷ್ಯನು ಪಾಪದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು
ಪಡೆಯುತ್ತಾನಲ್ಲದೇ ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ
ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

18005045a ಭಾರತಾಧ್ಯಯನಾತ್ಪುಣ್ಯಾದಪಿ ಪಾದಮಧೀಯತಃ|

18005045c ಶ್ರದ್ಧಧಾನಸ್ಯ ಪೂಯಂತೇ ಸರ್ವಪಾಪಾನ್ಯಶೇಷತಃ||

ಶ್ರದ್ಧಾವಂತನಾಗಿ ಭಾರತದ ಶ್ಲೋಕದ ಕಾಲುಭಾಗವನ್ನಾದರೂ
ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಪುಣ್ಯವು ಅವನ ಸರ್ವ
ಪಾಪಗಳೂ ಉಳಿಯದಂತೆ ತೊಳೆದು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

18005046a ಮಹರ್ಷಿ ಭಗವಾನ್ವ್ಯಾಸಃ ಕೃತ್ವೇಮಾಂ ಸಂಹಿತಾಂ ಪುರಾ|

18005046c ಶ್ಲೋಕೈಶ್ಚ ತುರ್ಭಿ ಭಗವಾನ್ಪತ್ರಮಧ್ಯಾಪಯಚ್ಚು ಕಮ್||

ಹಿಂದೆ ಮಹರ್ಷಿ ಭಗವಾನ್ ವ್ಯಾಸನು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಈ ನಾಲ್ಕು
ಶ್ಲೋಕಗಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗ ಭಗವಾನ್ ಶುಕನಿಗೆ ಕಲಿಸಿದ್ದನು:

18005047a ಮಾತಾಪಿತೃಸಹಸ್ರಾಣಿ ಪುತ್ರದಾರಶತಾನಿ ಚ|

18005047c ಸಂಸಾರೇಷ್ಟನುಭೂತಾನಿ ಯಾಂತಿ ಯಾಸ್ಯಂತಿ ಚಾಪರೇ||

“ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಮಾತಾಪಿತೃಗಳೂ, ನೂರಾರು ಪತ್ನಿ-
ಪುತ್ರರೂ ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಾರೆ.

18005048a ಹರ್ಷಸ್ಥಾನಸಹಸ್ರಾಣಿ ಭಯಸ್ಥಾನಶತಾನಿ ಚ|

18005048c ದಿವಸೇ ದಿವಸೇ ಮೂಢಮಾವಿಶಂತಿ ನ ಪಂಡಿತಮ್||

ಸಹಸ್ರಾರು ಹರ್ಷವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮತ್ತು ನೂರಾರು ಭಯವನ್ನು
ಕೊಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಪ್ರತಿದಿನ ಮೂಢನನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.
ಆದರೆ ಪಂಡಿತನನ್ನಲ್ಲ.

18005049a ಊರ್ಧ್ವಬಾಹುವಿರಾಮ್ಯೇಷ ನ ಚ ಕಶ್ಚಿ ಚ್ಚ್ಛಣೋತಿ ಮೇ|

18005049c ಧರ್ಮಾದರ್ಥಶ್ಚ ಕಾಮಶ್ಚ ಸ ಕಿಮರ್ಥಂ ನ ಸೇವ್ಯತೇ||

ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಹೀಗೆ ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ
ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ: “ಅರ್ಥ-ಕಾಮಗಳು ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
ಆದರೂ ಧರ್ಮದಿಂದ ಏಕೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು?”

18005050a ನ ಜಾತು ಕಾಮಾನ್ನ ಭಯಾನ್ನ ಲೋಭಾ

ಧರ್ಮಂ ತ್ಯಜೇಜ್ಜೀವಿತಸ್ಯಾಪಿ ಹೇತೋಃ|

18005050c ನಿತ್ಯೋ ಧರ್ಮಃ ಸುಖದುಃಖೇ ತ್ವನಿತ್ಯೇ

ಜೀವೋ ನಿತ್ಯೋ ಹೇತುರಸ್ಯಃ ತ್ವನಿತ್ಯಃ||

ಕಾಮಕ್ಕಾಗಲೀ, ಭಯದಿಂದಾಗಲೀ, ಲೋಭದಿಂದಾಗಲೀ, ಜೀವವನ್ನು
ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಧರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬಾರದು. ಧರ್ಮವು
ಯಾವಾಗಲೂ ಇರುವಂಥಹುದು; ಸುಖ-ದುಃಖಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ

ಇರುವಂಥವುಗಳಲ್ಲ. ಜೀವವು ನಿತ್ಯ; ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ಅದು ಜೀವಿಸುತ್ತದೆಯೋ ಆ ದೇಹವು ಅನಿತ್ಯವಾದುದು.”

18005051a ಇಮಾಂ ಭಾರತ ಸಾವಿತ್ರೀಂ ಪ್ರಾತರುತ್ಥಾಯ ಯಃ ಪಠೇತ್|

18005051c ಸ ಭಾರತಫಲಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಧಿಗಚ್ಛತಿ||

ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಈ ಭಾರತ ಸಾವಿತ್ರಿಯನ್ನು ಯಾರು ಓದುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾರತವನ್ನು ಓದಿದುದರ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆದು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾರೆ.

18005052a ಯಥಾ ಸಮುದ್ರೋ ಭಗವಾನ್ಯಥಾ ಚ ಹಿಮವಾನ್ಗಿರಿಃ|

18005052c ಖ್ಯಾತಾವುಭೌ ರತ್ನನಿಧೀ ತಥಾ ಭಾರತಮುಚ್ಯತೇ||

ಭಗವಾನ್ ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಹಿಮವಾನ್ ಗಿರಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಹೇಗೆ ರತ್ನನಿಧಿಗಳೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಹಾಗೆ ಭಾರತವನ್ನೂ ರತ್ನನಿಧಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

18005053a ಮಹಾಭಾರತಮಾಖ್ಯಾನಂ ಯಃಪಠೇತ್ಸುಸಮಾಹಿತಃ|

18005053c ಸ ಗಚ್ಛೇತ್ಪರಮಾಂ ಸಿದ್ಧಿಮಿತಿ ಮೇ ನಾಸ್ತಿ ಸಂಶಯಃ||

ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಸಮಾಹಿತನಾಗಿ ಓದುವವನು ಪರಮ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವೇ ಇಲ್ಲ.

18005054a ದ್ವೈಪಾಯನೋಷ್ಠಪುಟನಿಸ್ಯುತಮಪ್ರಮೇಯಂ

ಪುಣ್ಯಂ ಪವಿತ್ರಮಥ ಪಾಪಹರಂ ಶಿವಂ ಚ|

18005054c ಯೋ ಭಾರತಂ ಸಮಧಿಗಚ್ಛತಿ ವಾಚ್ಯಮಾನಂ

ಕಿಂ ತಸ್ಯ ಪುಷ್ಕರಜಲೈರಭಿಷೇಚನೇನ||

ದ್ವೈಪಾಯನನ ತುಟಿಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಈ ಅಪ್ರಮೇಯ ಕೃತಿಯು
ಪುಣ್ಯ, ಪವಿತ್ರ, ಮಂಗಳಕರ ಮತ್ತು ಪಾಪಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂಥಹ ಭಾರತವನ್ನು ಓದುವಾಗ ಕೇಳಿದವನು ಪುಷ್ಕರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ
ಸ್ನಾನಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನಿದೆ?”

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತೇ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವಣಿ

ಪಂಚಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||

ಇದು ಶ್ರೀಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಐದನೇ

ಅಧ್ಯಾಯವು.

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತೇ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣಪರ್ವಃ|

ಇದು ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಾರೋಹಣ ಪರ್ವವು|

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತಃ||

ಇದು ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತವು||

ಇದುವರೆಗಿನ ಒಟ್ಟು ಮಹಾಪರ್ವಗಳು - ೧೮/೧೮,

ಉಪಪರ್ವಗಳು-೯೫/೧೦೦, ಅಧ್ಯಾಯಗಳು-೧೬೯೫/೧೯೯೫,

ಶ್ಲೋಕಗಳು-೨೩೨೮೪/೨೩೨೮೪